

primorski utrip

ČASOPIS ZA SLOVENSKO OBALO IN ZAMEJSTVO

Piran-Izola-Koper

DROGA
PORTOROŽ

Januar 1999

leto 5

število 59

cena 120 SIT

Banka Koper

Prve civilne žrtve okupatorjev:

Zahtevamo vojno odškodnino!

Ali bodo slovenski izgnanci, prve množične civilne žrtve vojnega nasilja, v letošnjem mednarodnem letu strejših, po daljših prizadevanjih vendarle, poleg skromne rente, dobili še pravično vojno odškodnino? Kdo je dolžan plačati? (VEČ NA 7. STRANI)

MEJA NA KOPNEM IN MORJU ŽE ZAČRTANA?

Iz neuradnih virov smo izvedeli, da so se predstavniki mešane diplomatske komisije za mejo na morju v Piranskem zalivu in na kopnem v glavnem že poenotili kje in kako naj bi potekala. Prebivalci s slovenskimi osebnimi izkaznicami onkraj reke Dragonje že podpisujejo protestno pismo?

(VEČ NA 6. STRANI)

Tretja univerza na Primorskem: Reničnost ali utopija?

Od znamenitega Pisma o namerah za ustanovitev visokošolskega središča na Slovenski obali (30. 3. 1993), Pisma o namerah za zagotavljanje pogojev razvoja visokega šolstva v občinah Izola, Koper in Piran, je preteklo že kar nekaj vode. Vneta zagnanost je nekoliko popustila, visokošolsko središče je dobilo fikus, tajnico in direktorja, sredi julija lansko leto pa so se lahko že pohvalili, da imajo na razpolago 6,3 milijona tolarjev likvidnih sredstev, a poleg tega še kup težav, tu in tam tudi kakšno presenečenje. Na primer ustanovitev sklada za pospeševanje visokošolskega študija za njihovim hrbtom. Prof. dr. Livij Jakomin, vodja projektne skupine Univerza na Primorskem, na 9. seji Sveta Visokošolskega središča, 23. julija lani v Kopru, ni bil preveč optimističen. Ko je poročal o dotedanjem delu projektne skupine Univerza na Primorskem je kar nekajkrat pozval novinarje "tega ne pišite". In kje tičijo poglobljeni vzroki za naše črnogledne napovedi? Najbrž se še, kljub dobrim nameram, niso srečali severni Primorci (tudi oni bi namreč radi univerzo) z južnimi na Obali, da bi se dogovorili o skupni politiki nastopa do države, zlasti pa do obeh Univerz v Ljubljani in Mariboru, ki namere Primorcev verbalno sicer podpirata, v resnici pa... Imeti univerzo pomeni imeti dobro razvito srednje šolstvo, študente, univerzitetne profesorje, fakultete (tudi zgradbe) študentske domove, zagotovljen denar za obratovanje in še kaj. Sedaj se lahko celo zgodi, da bomo na Obali imeli en visokošolski zavod manj, namesto več. Iz Portoroža naj bi se odselila Visoka strokovna šola za podjetništvo. O tem kakšne so resnične razvojne možnosti tretje univerze in znanstvenoraziskovalnega dela na Primorskem bomo pripravili nekoliko obširnejši prispevek v naslednji številki Primorskega utripa.

2. seja Občinskega sveta Očine Piran
Četrtek, 28. januarja ob 9.00 uri
v veliki sejni dvorani občinske mestne palače
Kdo bo tretji podžupan?

V Piranu bodo imenovali 3 podžupane. Znani sta že dve imeni: Ugo Fonda (Zeleni) in Drago Žerjal (DeSUS). Tretjega podžupana naj bi dobila LDS (verjetno dr. Milena Oblak Juh ali Jana Tolja, če se bodo v stranki sploh do tega datuma poenotili). Imenovali bodo Nadzorni odbor Občine in delovna telesa Občinskega sveta - osem stalnih odborov in dve komisiji.

Obvestilo

Cenjene občanke in občane obveščamo, da bo županja Občine Piran, Vojka Štular od februarja 1999 dalje imela dan odprtih vrat za občane, in sicer vsako tretjo sredo v mesecu od 15.00 do 17.00 ure v pisarni županje v občinski mestni palači v Piranu, Tartinijev trg 2. Občanke in občani, ki želijo stopiti v neposredni stik z županjo so vabljeni, da se predhodno najavi-jo v tajništvo, na tel. 746 - 206.

Občina Piran
Urad županje
Načelnik Attilio Radojkovič

50 let Radia

Koper - Capodistria

Letošnje leto Radia Koper - Capodistria je zaznamovano z velikim jubilejem; petdeseto obletnico delovanja radia, ki je vsekozi, od ustanovitve delniške družbe S.A. Radiofonija, 1. marca 1949 (še v takratni coni B Tržaškega svobodnega ozemlja) in prve oddaje 24. maja 1949, predstavljal nepogrešljivega informatorja za slovensko, hrvaško in italijansko govoreče poslušalce. 25. maja 1949 ob 6. uri zjutraj se je na srednjem valu 254,6 m prvič oglasila še danes mnogim poslušalcem znana melodija Barčica. Oktobra leta 1954, po sklenitvi Londonskega sporazuma, se je Radio Koper preimenoval v Radio Koper - Capodistria. Leta 1979 so začeli z ločenim oddajanjem slovenskega in italijanskega jezika. Leta 1980 so odprli studio v Novi Gorici. Leta 1994 Radio Koper in TV Koper združijo v regionalni center in oba medija postaneta sestavni del RTV Slovenija. V jubilejnem letu 1999 začnejo z 18 - urnim oddajanjem slovenskega in italijanskega programa. Radio Koper - Capodistria je prehodil dolgo, včasih trdo pot napredka in nenehnih statusnih ter kadrovskih sprememb. Kljub konkurenci sedaj že petih lokalnih tekmecev na tem območju, ostaja poleg Vala 202 najbolj poslušan radio na Primorskem. Čestitkam se pridružujemo tudi v Primorskem utripu.

fotooptika RIO
IZOLA
EXPRESS OPTIKA
NOVOSTI!
Progresivne kontaktne leče.
Najlažja očala na svetu T3
Ljubljanska 24 IZOLA Tel. 600-500

NEPREMIČNINE GASSPAR
POSLOVANJE IN PROMET
Z NEPREMIČNINAMI
PE PIRAN
Bolniška 1
Tel.: 066/ 747-153,
747-154
PE IZOLA
Ljubljanska 41
Tel.: 066/ 647-218

TERME PALACE
Portorož Portorose Slovenija
JANUAR mesec THALASSO CENTRA
v Termah Palace
Nudimo vam izvrstne terapije:
THALAXION, ŠKOTSKI TUŠ, MASAŽA
MULTI JET, AROMATIČNA KOPEL in
MASAŽA VICHY
s 30 % POPUSTOM
in posebno ponudbo:
vsakih 10 storitev prost vstop v bazene, savne
in tepidarium.
Predajte se morju in odkrilo vam bo svojo
skrivnost zdravja in lepote.
Vabljeni v Terme Palace.
Informacije in rezervacije:
Tel.(066) 747 360, 747 041

MLINOTEST
Pekarna Koper d.o.o.
Pobeška 15, 6000 Koper
Tel. & fax: 066/ 31-303
**ODLIČEN KRUH IN
PECIVO IZ
MLINOTESTOVE
PEKARNE KOPER**

Quicklab

Foto color laboratory - Obala 7, Bernardin, 6320 Portorož - Tel.: +386 66 75 664

Foto color laboratory - Obala 41, Portorož - izdelava fotografij, prodaja fotografskega materiala in opreme

IZDELAVA FOTOGRAFIJ V ENI URI - RAZVIJANJE DIAPOZITIVOV -
IZDELAVA FOTOGRAFIJ IZ DIAPOZITIVOV - PRODAJA FOTOMATERIALA IN OPREME

OD VSEPOVSOD

RIM Proces o fojbah se bo začel 17. februarja

Eden najpomembnejših procesov zadnjih let v Italiji naj bi se začel v drugi polovici februarja 1999, ko naj bi javnost končno (po 53 letih) izvedela resnico ali neresnico o domnevno 22 tisoč padlih v kraških, istrskih, tržaških fojbah (breznih). Glavni tožilec Giuseppe Pipitto, ki ga poznamo po tem, da je že sprožil obtožnico zoper hrvaškega državljanca 77-letnega Oskarja Piškuliča, je mnenja, da do procesa prihaja sicer z veliko zamudo, kljub temu pa, "da Italija hoče odkriti resnico o teh tragičnih dogodkih". Kdo so bili nesrečneži, ki naj bi pred tolikimi leti na grozovit način končali v fojbah? Tiskovna agencija ANSA navaja (tako piše Primorski dnevnik), da je eden najbolj znanih italijanskih odvetnikov, ki zastopa interese nekaterih prizadetih, Guido Calvi podčrtal, da so v kraških fojbah končali antifašisti, katoliki in komunisti. V vsakem primeru italijanski državljani, ki so se zoperstavili aneksiji Julijske krajine Jugoslaviji in ki so, hočeš nočeš, predstavljali oviro in nevarnost za Titove politične načrte. Podobna stališča zagovarja tudi odvetnik Luciano Randazzo, ki zastopa preživle vojake Mussolinijeve salojske republike. Oba sta namreč tudi prepričana, da so ljudje končali v fojbah samo zato, ker so bili italijanski državljani. Nekaj pri vsej medvojni in povojni tragiki zagotovo ne drži; namreč podatek, da naj bi v fojbah končalo kar 22 tisoč ljudi, ki naj bi jih v letih 1943 - 1947, kot trdijo protagonisti poskusa sojenja zgodovini, usmrtili jugoslovanski partizani. O kratkem povojnem delovanju partizanstva na Tržaškem bi se vedelo veliko več, če bi bili končno odprti tudi jugoslovanski arhivi.

TRST 100 milijonov lir za čezmejno televizijo

Deželni svet JFK je na predlog njegovega podpredsednika Miloša Budina v Trstu v začetku januarja, po sicer razburljivih razpravi, sprejel proračunski popravek in dodelil 100 milijonov lir za realizacijo projekta čezmejne televizije. Deželni svet namerava skleniti poseben dogovor s sedežem RAI za ureditev filmskega in audiovizuelnega arhiva, ki bo postal sestavni del čezmejne televizije. Kdaj naj bi začela delovati še ni znano. Morda že čez kakšno leto dni. Protagonisti projekta celo menijo, da bi se čezmejna televizija morala s svojim signalom prek Slovenije "raztegniti" vse do Madžarske in Češke, pač v duhu globalnega sodelovanja in informiranja javnosti v krogu dežel Evropske unije.

TRST Na Tržaškem manj slovenskih prvošolčkov

Število vpisanih se je v zadnjih dveh desetletjih razpolovilo

Na Tržaškem so že pričeli z vpisovanjem (do 25. januarja) v prve razrede osnovnih šol (otroci rojeni v letu 1993), pri čem v višjih srednjih šol ter v prve letnike državnih otroških vrtcev. Primorski dnevnik piše, da zadnje desetletje januar ni le mesec vrnitve v šolo po najdaljših počitnicah, pač pa tudi mesec, v katerem se v glavnem odloča o bodočem sestavu slovenskih šol. Vpisovanje predstavlja nekakšen manjšinski barometer, neformalno preštevanje, iz katerega je mogoče razbrati kam hiti manjšinska skupnost.

Podatek namreč kaže, da se je število vpisanih v prve razrede osnovnih šol v zadnjih dveh desetletjih tam razpolovilo. V zadnjih desetih letih niha število vpisanih prvošolčkov med 119 in 160. Lani jih je bilo vpisanih 124, to je enajst manj kot leto poprej. Tudi obeti za letošnje leto niso rožnati. Na Tržaškem se je leta 1993 rodilo 2019 malčkov, 82 manj kot leto poprej. Če se bo še naprej krčilo število slovenskih prvošolčkov bodo nastale še večje težave pri sestavi prvih razredov. Pred sedmimi leti (v šolskem letu 1992/93) so predstavljali slovenski učenci 10,7 odstotka vseh prvošolčkov v tržaški pokrajini, zatem pa je začel odstotek počasi upadati. Predlanskim je znašal 6,6 odstotka, lani 5,9 odstotka, kar je sploh najmanj v vsem povojnem času. Zato ti podatki vzbujajo zaskrbljenost med Slovenci v zamejstvu za bodočnost naših šol v tržaški pokrajini. Pred nedavnim so na Tržaškem priredili tudi vsakoletni seminar za šolnike italijanske manjšine.

V državah EU 16,5 milijona brezposelnih

Še vedno drži podatek, da je v državah Evropske unije skupaj 16,5 milijona ljudi brez dela, od tega v bogati enajsterici, ki je 1. januarja letos uvedla evro, 13,8 milijona brezposelnih. Najnižjo brezposlenost (2,1%) so novembra lani zabeležili v Luksemburgu, najvišjo (18,2 - odstotno) pa v Španiji. Tudi v tako imenovanih državah blaginje je veliko brezposelnih mlajših oseb do 25 leta starosti.

Washington Billu Clintonu le opomin?

V ameriškem senatu se je 7. januarja 1999 po našem času začel postopek za odstavitev ameriškega predsednika Williama Jeffersona (Billa) Clintona. "Sojenje" oziroma postopek so izsilili Clintonu sovražni republikanci (vodilna politična stranka), ki bi radi zaslišali tudi Monico Lewinsky, žensko, ki mu je najprej posladkala, pozneje pa zagotovo zagrenila življenje. Republikanski vodja senata Trent Lott ni uspel prepričati predsednika pravosodne komisije Henryja Hyda za hiter proces zato je pričakovati, da se bo postopek za odstavitev (impeachment) Billa Clintona nekoliko zavlekel. Prvi mož mogočne svetovne velesile, ki ima toliko pooblastil, da lahko pošlje rakete na katerikoli konec sveta, mora tako že nekaj mesecev poslušati vsa mogoča ponižanja zaradi spolnega škandala z lepo Monico Lewinsky. Dve točki obtožnice ga bremenita krivega pričanja oziroma laganja pod sodno prisego in oviranja sodnega postopka. To je je bolj žalosten del vprašanja usode 42. ameriškega predsednika. Na račun Clintonove spolne afere pa je nastalo tudi nekaj izvirnih šal. Ko so med Američankami opravili anketo, če so bile s Clintonom jih je 10 odstotkov to zanikalo, 15 odstotkov je reklo da, 75 odstotkov pa pravi - nikoli več.

Uradno vlogo predsednika senatnega sodišča je prevzel predsednik vrhovnega sodišča William Rehnquist. Pravila velevaljo, da morajo pred njim priseči vsi senatorji. Tako je tudi bilo in uradni postopek zoper Clintona se je lahko začel. Kaj se bo zgodilo je težko napovedati. Ameriško javno mnenje je še povečini vedno na strani svojega predsednika in upati je, da mu bodo na "sojenju" prisodili le milostni ukor. Še en dokaz pač, kaj vse lahko napravi ženska iz moškega. Pred 131 leti so sodili Andrewu Johnsonu, vendar je bil za en glas oproščen. Delo kongresa bo zaradi postopka za nekaj časa ohromelo.

Hiter učinek viagre

Modre tabletko, ki čudežno pomaga moškim k spolni potenci pozna že ves svet. Doslej je veljalo, da viagra praviloma začne delovati šele dobro uro po zaužitju. Le zakaj ne prej, so se spraševali nekateri in "odkrili" rešitev. Viagro je mogoče tudi inhalirati s čimer aktivne ljubezni željan doseže svojo pravo moškost že v nekaj trenutkih. Substance viagre v prahu z inhaliranjem pridejo hitreje v kri in učinek je na dlani.

50 let Zvezne republike Nemčije

Nemci bodo maja letos proslavili okroglo 50. obletnico obstoja svoje države. Le še spomin na nekdanje trpljenje z občutkom lastne krivde. Zavezniki so Hitlerjevo Nemčijo po kapitulaciji razdelili. Maja leta 1949 je bila ustanovljena Zvezna republika Nemčija (BRD), znana tudi kot Zahodna Nemčija, pet mesecev kasneje pa so Rusi na vzhodnem delu Nemčije v svoji zasedbeni coni v Berlinu in okrog njega, ustanovili Nemško demokratično Republiko (DDR). Prvi ministrski predsednik (kancler) Zahodne Nemčije je bil Konrad Adenauer. Medtem, ko se je DDR vse bolj zapirala v svoj nepridušni proruski komunistični režim in se na koncu ogradila še z zloglasnim Berlinskim zidom (padel 1989), si je Zahodna Nemčija (resda s pomočjo Marshallovega plana, oziroma ameriško pomočjo), hitro opomogla. Dolgo se je govorilo o Nemčiji kot svetovnem gospodarskem čudežu in evropski gospodarski velesili. Danes so Nemci spet združeni v enotni državi, vendar razlike, tako v miselnosti kakor tudi v materialnem smislu, še obstajajo - in to kar precejšnje. Glavno mesto Berlin, simbol moči nekdanje Nemčije, s preselitvijo vlade in parlamenta iz Bonna ponovno postaja središče vseh važnejših političnih dogajanj v Nemčiji. Nekaj podatkov o dogodkih v razkosani Nemčiji leta 1949: 11. aprila so v Nuernbergu zaključili proces zoper največje nacistične zločince. 10. maja Bonn postane provizorično glavno mesto Zahodne Nemčije. 12. maja konec berlinske blokade s strani Rusov. 23. maja slovesno razglasijo nemško ustavo in ustanovitev ZRN. 14. avgusta so bile prve zvezne parlamentarne volitve. 12. septembra postane Theodor Heuss zvezni predsednik. 15. septembra dobi ZRN prvega kanclerja (Konrad Adenauer). 7. oktobra ustanovijo Nemško demokratično republiko (DDR) - predsednik vlade Otto Grotewohl. 15. decembra ZRN "pristopi" k Marshallovemu planu povojne izgradnje Evrope. (vir: BILD).

Dvoglava deklica

Nemški ilustrirani časopis BILD piše, da se je blizu Bombaya v Indiji rodila deklica z dvema glavama. Hindujski dogodek razumeli kot nekaj božanskega - "rodila se je boginja" in začeli pred kliniko nositi razna žrtveniška darila. Zdravniki verskega prepričanja ljudi ne komentirajo in se pripravljajo na zapleteno operacijo. Deklici bodo poskušali odstraniti eno glavo. Upajo, da bo uspešno prestala ta zahteven operativni poseg.

Čudno vesoljsko leto Za 11. avgust je napovedan popolni sončni mrk nad Nemčijo

V očeh astrologov bo leto 1999 čudno vesoljsko leto. Drug drugemu nasprosti si bosta stala Luna in Uran

ter Mars in Saturn. Mesec bo 11. avgusta popolnoma prekril sonce in ob 11. uri bo nad Nemčijo "potovala noč". Čuden vesoljski pravokotnik za leto 1999 je dokaj natančno napovedal že srednjeveški jasnovidec Nostradamus (1503 - 1566). Podobno razmerje planetov v vesolju je bilo tudi leta 1914, ko je nastopila 1. svetovna vojna.

Svetovno prvenstvo v nogometu poslej vsaki dve leti?

V krogih FIFE potekajo vroči pogovori o ideji oziroma načrtu, da bi svetovno prvenstvo v nogometu organizirali vsaki dve leti. O ideji naj bi nekaj več povedali na sestanku vodstva FIFE v Zuerichu, 15. januarja.

Le 20 odstotkov vprašanih dvomi v stabilnost evra

O novi skupni evropski valuti in njeni začetni stabilnosti vse najlepše. Tako meni tudi kar 80% vprašanih Nemcev v neki anketi, ki jo je pred nedavnim izvedel BILD. Le petina je takšnih, ki so precej nezaupljivi in ne bodo mogli kar tako pozabiti svoje marke. Napovedi nemške vlade, da Nemčija ne bo več tako radodarna in nosila glavnino bremena zaradi stroškov delovanja EU in pa latentna nevarnost, da nekatere članice monetarne enajstovice preprosto ne bodo mogle slediti poostrenim zahtevam; vse to lahko sčasoma naruši sedanja idealna valutna razmerja. Za kakršnekoli resne analize je še daleč prezgodaj.

Haag Išče se "Babo"

Mednarodno sodišče za vojne zločine v Haagu se zanima za skoraj 80 oseb, ki naj bi si v bosanski vojni umazali roke. Posebnim enotam mednarodnih policijskih sil še vedno ni uspelo ujeti Karadžića in Mladića, najbolj iskana in tudi najbolj varovana vojna zločinka. "Babo" ali Fikret Abdić, ki ga bremenijo poskusa separatizma, organiziranosti prvega kantona v BiH, pri čemer je prišlo do spopadov in grobege kratenja človekovih pravic v Veliki Kladuši in okrog mesta, za katere naj bi bil odgovoren prav on. Babo iz Velike Kladuše, kot so mu ljubkovalno nadeli ime tamkajšnji prebivalci in podaniki, je znan predvsem po tem, da je pred devetimi leti - še v bivši Jugoslaviji - z izdajanjem nekritičnih menic ustanovil "mogočni" agroživilski kombinat Agrokomerc in takorekoč čez noč postal mali Bog in hkrati problem za jugoslovansko zakonodajo ter sodstvo. Prestal je zaporno kazen in spet trgoval, vendar tokrat tudi s priokusom politike. Kaže, da je prišel tudi v neposredni spor z Alijem Izetbegovićem. To kaj ima v resnici na vesti bi mu radi dokazali prav v Haagu, Zvezno ministrstvo za notranje zadeve BiH pa je razpisalo za njim tudi tiralicu in poslalo zahtevo Interpolu. Seveda zadeva še zdaleč ni tako preprosta. Babo živi na Reki in ima hrvaško državljanstvo. Trdi, da do njega osebnost ni prispela še nobena tiralica niti kakršnakoli ovadba, ne iz BiH, ne iz Haaga. Verjetno je to eden izmed "pomembnih" mož, ki bi vedel povedati tudi marsikaj zanimivega o medvojnem delovanju treh državnih voditeljev Srbije, BiH in Hrvaške.

Je Italija varna država?

V Italiji vse bolj prihaja v ospredje vprašanje varnosti in drugih zelo težkih problemov s katerimi se soočajo varnostne sile in sodstvo.

Reforme, ki so jih sprejeli v zadnem letu so se izkazale za neučinkovite, je poročal radio Trst A. Sodišča so preveč obremenjena, hkrati pa strmo narašča število kaznivih dejanj, ki ostajajo povečini nekažnovana, ker pač ta dejanja zaradi zatranosti z delom na sodiščih ne pridejo na vrsto. Zlasti iz velikih mest, kot je Milano ali še južneje, poročajo o krvavem kriminalu. Po zadnji statistiki zavoda ISTAT so leta 1997 na 2.850.000 prijavljenih kaznivih dejanj, ugotovili krivce za samo približno 550.000 prekrškov ali 51,8 %.

Ali je potemtakem Italija sploh še varna pred zlikovci, ropi, posilstvi? Skorajda ne mine dan, da ne bi prišlo do ropa. Nepridipravi pa prihajajo od vsepovsod, zlasti tudi z juga dežele. Pred nedavnim sta dva zakrinkana roparja vdrla v neko trgovino v Milanu in dajala ukaze z izrazitimi južnjaškimi izrazi. Ministrstvo za notranje zadeve bo v mesto poslalo še kakšnih sto policistov in pospešilo postopek za namestitev že načrtovanih 1800 novih pripadnikov sil javnega reda.

Nekje drugje so zabeležili akcije skrajnežev proti župniku, ki pomaga zasvojenecem z mamili, požig cerkve, na Sardiniji so ubili dva pastirja, mafijskega voditelja, v Trstu pa je neki moški streljal na upokojenca, ko je ta nesel smeti, pač zato, ker mu ni bil všeč...

Na Tržaškem narašča mladinski kriminal

V Italiji se je začelo sodno leto in glavno državno tožilstvo običajno pred začetkom dela sodišč skliče tiskovno konferenco. Povedali so, da na Tržaškem narašča mladinski kriminal z raznimi oblikami prestopkov. V Furlaniji - Julijski krajini je v primerjavi s številom prebivalstva že toliko mladih prestopnikov, da je FJK na samem vrhu državne lestvice. Na sodišču za mladoletnike v Trstu so lani obravnavali skoraj 4000 primerov prekrškov, ki so jih zagrešili mladoletniki, ob tem pa jih je kar 151 končalo pred sodnikom. Pretežno gre za manjše prekrške; kraje, pretepe in poškodovanje javne lastnine. Poleg tega, kot so povedali, znatno naraščajo primeri razpečevanja mamil. Mreža seže tudi čez mejo do Slovenije in naprej.

Vedno več ilegalnih tujih priseljencev

Glavni državni tožilec je na tiskovni konferenci menil, da je treba dobršen del omenjenih prestopkov pripisati vedno večjemu številu tujih priseljencev, zlasti "nomadom" in neprijavljenim osebam, ki jih je kot take tudi težko zaslediti in sodno preganjati. Za pravno državo kot je Italija verjetno ni dobro, če zaradi nekaterih očitnih primorov varovanje meje prevzema nekakšna padanska parapolicija.

Z rezširitvijo noranjih meja EU do Hrvaške bo problem varovanja meje pred ilegalnimi pribežniki v veliki meri prenešen na slovenske obmejne organe.

Kako nadomestiti zamujeno?

Vlada RS je pripravila operativni koledar ukrepov za odpravo zaostankov iz leta 1998 in pregled zakonov, ki jih je treba sprejeti v DZ

To je od nje zahteval Državni zbor na 29. izredni seji 26. in 27. novembra 1998, ko je obravnaval redno poročilo Komisije Evropske skupnosti. Iz poročila izhaja, da Slovenija ni zadovoljivo napredovala pri izpolnjevanju kriterijev za članstvo, predvsem glede izpolnjevanja tretjega Kopenhagenskega kriterija. Vlada je pripravila pregled zakonov, ki izhajajo iz kratkoročnih prioritet Partnerstva za pristop in pregled zakonov, ki izhajajo iz Državnega programa za prevzem pravnega reda Evropske unije.

Tako naj bi DZ že ta mesec iz sklopa zakonov - Partnerstva za pristop - sprejel 9 zakonov (Zakon o računovodstvu, zakon o bančništvu, zakon

o azilu, zakon o urejanju statusa drugih državljanov naslednic nekdanje SFRJ v Republiki Sloveniji, zakon o tožilstvu, zakon o lastninskem preoblikovanju zavarovalnic, zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o gospodarskih družbah in druge). Februarja naj bi sprejeli (večinoma po hitrem postopku) 25 zakonov, marca 7, aprila 13. Šest zakonov čaka na sprejem leta 2000.

Prevzem pravnega reda EU je pogojen s sprejemom 24 zakonov, ki jih namerava DZ sprejeti (večinoma po hitrem postopku) do aprila 1999. Zakon o tujcih in Pomorski zakonik sta na vrsti februarja, Zakon o pokrajinah pa naj bi bil sprejet aprila 1999.

Niso vsi birokrati

V ministrstvih, upravnih enotah, vladnih službah in ostalih proračunskih porabnikih, DZ, DS, sodiščih, je bilo na dan 1. 1. 1998 zaposlenih skupaj 32.911 ljudi ali skoraj 20 % več kot na isti dan leta 1996, oziroma 14,7 % več kot na dan 1.1. 1997.

Mag. Jožko Čuk, predsednik GZS in državni svetnik je znan po tem, da nenehno opozarja na razraščanje birokracije v Sloveniji. Novembra lani pa je od generalnega sekretarja Vlade RS Boruta Šukljeta le dobil (oziroma prejel ga je Državni svet) natančen seznam zaposlenih na posameznih ministrstvih, upravnih enotah, raznih uradih in pri ostalih proračunskih porabnikih. V ministrstvih je bilo na dan 1.1. 1998 zaposlenih 24.480 ljudi. To je 8% več kot 1.1. 1996 in 2 odstotka več

kot na dan 1.1. 1997. Največ zaposlenih je na ministrstvu za notranje zadeve kamor sodi tudi policija, skupaj 8459. V ministrstvu za obrambo dela 5951, v ministrstvu za finance 5036. V ministrstvu za zdravstvo je 1.1.198 delalo 216, v ministrstvu za kulturo 164, za šolstvo in šport 170, za znanost in tehnologijo 233, za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano 350, okolje in prostor 1303, promet in zveze 403, družino in socialne zadeve 218, zunanje zadeve 377, ministrstvo za malo gospodarstvo in

Več pozornosti pravilnemu oglaševanju

Nekatera podjetja pri oglaševanju uporabljajo le zaščiteno blagovno znamko oziroma storitveno znamko, kar pa ni v skladu z zakonom.

Na pomanjkljivosti pri reklamiranju, oglaševanju in vabilih k nakupu je svoje članice v 49. št. Informacij opozorilo Združenje za trgovino pri GZS. Tržni inšpektorji so pri analiziranju oglasov po različnih časopisih in plakatih namreč ugotovili, da v večini primerov oglaševanja ponudnik blaga in storitev ni navedel imena svoje firme in njenega sedeža, kar bi po Zakonu o varstvu potrošnikov moral storiti. Nekatera podjetja pri oglaševanju uporabljajo samo zaščiteno blagovno znamko oziroma storitveno znamko (logotip), kar ni v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah. 19. člen ZGD nam-

reč določa, da mora družba pri svojem poslovanju uporabljati firmo v obliki, v kakršni je vpisana v register. Poleg tega pa lahko seveda uporablja tudi svojo zaščiteno znamko. To velja tudi za oglaševanje. Na nekaterih reklamnih izdajah tudi niso navedeni niti podatki o izdajatelju, kajšele drugi, na primer o prometnem davku.

Ameriško-britanske lisice

Irak je menda končno privolil v pregled vseh svojih vojaških skladišč, zato Američanom in Angležem sedaj ni težko ugotoviti ciljev, parvijo. "Puščavska lisica", kot so poimenovali zadnjo raketarsko akcijo na suvereno državo v kateri je umrlo okoli 1600 ljudi, je zares zelo zvita, kot pač vse lisice tega sveta. To sedaj dobro vedo tudi nesrečni Iranci, zato se bodo obdali še z gostejšo ograjo.

Že vabijo na 32. Mednarodni obrtni sejem

V Celjskem sejmu d.d. so pravi poslovneži. Že decembra lani so začeli razpošiljati naokrog evidenčne prijavnice za 32. Mednarodni obrtni sejem, ki bo v Celju od 10. do 19. septembra 1999. Na sejmišču so začeli graditi novo sejmsko dvorano v skupni bruto površini 11.000 m², ki bo dopolnila obstoječo sejmsko infrastrukturo. Evidenčne prijave pričakujejo do 15. januarja 1999.

APERTURA DELLA "LIPA" - BEFFATA LA NAZIONALITA'

Oggi sotto i nostri occhi ed a prescindere dalle istanze presentate, come se la nazionalità non contasse nulla nel Comune di Pirano, un affittuario della Primorski tisk in fallimento, ha inaugurato l'attività nel nostro locale.

Condanniamo vivamente l'accaduto e l'immobilità degli organismi preposti che, come sempre, hanno promesso mari e monti per poi non mantenere la parola data.

Consci dell'enorme danno che si sta facendo al nostro gruppo nazionale, ci appelliamo a tutti coloro che hanno a cuore le nostre istanze e non intendono sottostare a giochi di partito, affinché diano il loro appoggio per sbloccare l'annosa questione e farci ricevere lo spazio più rappresentativo di Casa Tartini, nostro diritto. I massimi organi della comunità nazionale italiana del comune di Pirano tratteranno in via prioritaria la questione in data 15/12/1998 ed in merito formuleranno ulteriori e più dettagliate proposte.

Il Presidente della CAN:
Bruno Fonda

Il Presidente della Comunità degli Italiani:
Boris Bertoni
Pirano 10, dicembre 1998

OBVESTILO

Opravljamo zdravstvene preglede

- za nastop na delo (predhodni zdravstveni pregled)
- za voznike vseh kategorij (A,B,C,D,E,F)
- za športnike in rekreativce

Informacije:

Tel.: 066/ 273 - 227
(gospa Silva)

Luška ambulanta medicine dela
Vojkovo nabrežje 38,
Koper

RADIO TARTINI PIRANO

☎ 066/740-080, 740-081
Fax: 066/740-085

0-102.8MHz-24h

Koalicija v interesu ljudstva

Kot podjetnik skoraj vsak teden prepotujem Slovenijo od Sečovelj do Murske Sobote in Brežic. Pri svojih poslovnih stikih pa se tudi zelo živo zanimam (ker sem hkrati tudi občinski svetnik in sekretar LDS za občino Piran), kako v posameznih občinah poteka družbenopolitično delovanje. V teh dneh je še posebej aktualna tema - sestavljanje koalicij v občinskih svetih. V večini naših občin pristopajo k tej zadevi zelo resno in sklepajo sporazume o sodelovanju med županom in posameznimi strankami v občinskem svetu. Podpisniki teh sporazumov soglašajo, da bodo s svojim vstopom v koalicijo, v občinskem svetu in prek svojih članov v občinski upravi, dosledno izvajali in spoštovali stališča in cilje iz svojega sporazuma o sodelovanju v koaliciji in občinski upravi. Podpisniki si vedno prizadevajo vse ključne programske in razvojne probleme izvajati v soglasju in v interesu občanov svoje občine. Podpisniki se ponavadi tudi zavezujejo, da bodo medsebojno in navzen delovali po načelih demokratičnosti, medsebojnega razumevanja in sodelovanja.

Kakšne so pglavitne naloge občinske koalicije?

Na posameznih področjih si koalicije vedno prizadevajo za uresničevanje nalog in ciljev: gospodarstvo, malo gospodarstvo, turizem, socialne zadeve, promet, šolstvo in šport, okolje in prostor, stanovanjska politika, zdravstvo, kultura in družbene dejavnosti, lokalna samouprava, krajevne skupnosti, komunala...

Urejanje kadrovskih vprašanj in ureditev pristojnosti iz posameznih funkcij.

Podpisniki sporazuma se zavezujejo, da bodo v koaliciji usklajene kadrovske predloge uresničevali vsak v okviru svojih pristojnosti, ki jih določajo občinski statuti in ostali akti. Poimensko zapišejo kandidate za podžupane (poklicno ali nepoklicno), kdo bo predlagan za tajnika občine, kdo bodo predsedniki in člani odborov občinskega sveta; v odborih za finance, gospodarske javne službe, družbene dejavnosti, urbanizem, okolje in prostor, turizem, kulturo, šport, gospodarjenje s stavbnimi zemljišči, razne komisije in nadzorne odbore občin.

V koaličijskih pogodbah je tudi navedeno, koga bodo imenovali za načelnike v občinski upravi, seveda župan občinskemu svetu vedno predloži imenovanja, ki izhajajo iz kriterijev strokovnosti in pristojnosti ob načelnem upoštevanju proporcionalne zastopnosti strank v občinskem svetu. Župan se obvezuje, da bo funkcijo župana opravljal v enakem razmerju do vseh strank koalicije ter jih pravočasno in celovito seznanjal z načrtovano občinsko politiko, ukrepi in doseženimi rezultati.

Tako dogovorejena razdelitev funkcij se lahko spremeni le s soglasjem vseh koaličijskih partnerjev. O predlogih za zasedbo mest, ki jih predlaga župan, kakor tudi o izvedbi sistematizacije zaposlenih v občinski upravi, se dogovorijo župan in predsedniki ter sekretarji občinskih odborov

turizem 22.

V upravnih enotah je bilo zaposlenih 3184 delavcev, v vladnih službah 1360, pri ostalih proračunskih porabnikih pa 3887 ljudi od tega ustavno sodišče (66), DZ 268, Državni svet (22), sodišča splošne pristojnosti (2450), sodnik za prekrške (382), državna tožilstva (283), računsko sodišča (81), itd. Skupaj zaposlenih v državnem in upravnem aparatu Slovenije na dan 1. 1. 1998: 32.911.

strank.

Način delovanja koalicije

Stranke podpisnice so županu dolžne zagotoviti v svetu popolno podporo za predloge in projekte, ki jih je predhodno usklajil znotraj koalicije. Župan in stranke sporazumno razrešujejo vsa odprta vprašanja. Morebitne spore in vsa pereča vprašanja pa rešujejo na koordinaciji župana, podžupanov, predsednikov in sekretarjev strank v koaliciji.

Župan, podžupani, svetniki v občinskem svetu, predsedniki in sekretarji strank, prav tako načelniki v občinski upravi, so v času mandata dolžni dosledno in celovito izvajati dogovorjeno politiko ter pri svojem delu upoštevati stališča, predloge navodila in priporočila župana in sklepe koalicije. V kolikor bi se katera od strank koalicije odločila, da iz nje izstopi, o tem najprej obvesti župana, predsednika in sekretarja stranke v koaliciji. Opravi se dodatni dogovori, o svojih namERAH pa seznani najprej župana in koaličijske partnerje, šele nato javnost.

Prav v teh dneh smo priča "praskam" v koaliciji med LDS in SLS na državnem merilu.

Predvsem so sporna kadrovska vprašanja. Marija Ribič iz SLS kandidira za obrambnega ministra, vendar ni sprejemljiva za premierja dr. Drnovška. Za novega generalnega državnega tožilca poteka oster boj med Barbaro Brezigar in Zdenko Cerar. Pri prvi vztraja SLS - za LDS pa je nesprejemljiva, kot naslednica Drobničeve domobranske usmeritve. Ne

morejo se sporazumeti, kdo bo prvi človek DARS-a, najbogatejše družbe v Sloveniji, ki bo v desetih letih obrnila več kot štiri milijarde USA dolarjev, in še o vrsti drugih vprašanj, ki so sicer navedena v koaličijski pogodbi dveh največjih parlamentarnih strank LDS in SLS. Če se spustimo malce nižje, na trenutno koaličijsko razmerje v naši občini Piran bi dejal, da pogajanja intenzivno potekajo in da bo že kmalu dokončno jasno kako bo izgledala in iz kakšnih barv bo sestavljena piranska politično-koaličijska šahovnica.

Moje osebno mnenje je, da mora biti delovanje koalicije podkrepjeno z natančno obvezujočo pogodbo. Osebno sem prepričan, da je možno konstruktivno sodelovanje tudi brez strogo zapisanih meril. V to me vse bolj prepričuje tudi dejstvo na državnem ravni. Sicer pa naj na koncu zapišem še šalo, ki kroži na ta račun. Znala bi biti precej resnična. Slovnico stopnjevanje: grd, grši, najgrši ali sovražen, smrtni sovražnik, koaličijski partner. Malo za šalo malo zares. Tudi zaradi tega bi skorajda najrajši ostal zunaj koalicije.

Ivan Dekleva

Zapisano v zgodovino

Čeprav je evro evropska iznajdba so z njim prvi začeli trgovati v Avstraliji.

RADIO CAPRIS

87.9

gospodarstvo in finance

Simptomi izgube v ZZZS?

Pritiski na večanje izdatkov obveznega zdravstvenega zavarovanja, neobvladovanje stroškov in neplačevanje prispevkov, lahko ogrozi poslovanje Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Lanska izguba 800 milijonov SIT?

V Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije se trenutno vneto ukvarjajo z uvedbo karatice zdravstvenega zavarovanja na območju cele države (na Koprskem in Novogoriškem jo bodo uvedli v času od septembra do novembra letos), ustanovitvi vzajemne zavarovalne družbe za prostovoljno zavarovanje ter vprašanjem "nasilnega" vključevanja zdravstvenega zavarovanja v integralni proračunski sistem. Morda nekoliko manj očitno je vprašanje, ali je ZZZS lansko leto 1998 zaključil s previsoko izgubo in kaj ga čaka v naslednjih letih ob siceršnjih precej spremenjenih pogojih poslovanja. Je stabilno financiranje zdravstva urejeno ali ni in ali bodo znali poiskati take sistemske rešitve, ki bodo zagotavljale kakovostno izvajanje programov zdravstvenega zavarovanja v Sloveniji, so vprašanja, na katera še ni pravih odgovorov.

Pritiski na javnofinancijska sredstva so se začeli že ob koncu leta 1997 in se stopnjujejo. Gre za različne pobude, ki pomenijo takojšnjo realizacijo dodatnih sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja, realnega kritja za to pa ni.

Nadaljuje se praksa neplačevanja prispevkov za zdravstvo

V ZZZS navajajo i nekaj tipičnih primerov. Nadaljuje se praksa oproščanja plačevanja prispevkov podjetjem, ki so v izgubah ali celo pred stečajem. Takih oprostitev je bilo že prek 4 milijarde tolarjev. Prav tako je v obravnavi predlog, da se delniškimi družbam oprostijo prispevki za zdravstveno zavarovanje na izplačila dobička po zaključnem računu. V oktobru 1998 so bile sprejete spremembe zakona o zavarovanju za primer brezposelnosti, ki nalaga stroške za nadomestilo preživelim osebam v primeru bolezni nad 30 dni v breme Zavoda in bo bremenila sredstva obveznega zdravstvenega zavarovanja do 1 milijarde SIT na letni ravni. Dodatne javnofinancijske izdatke zahteva tudi obstoječi predlog sprememb zakona o delovnih razmerjih, po katerem naj bi se prenesli stroški za nadomestilo plač v primeru delne nezmožnosti zaradi bolezni ali poškodbe nad 10 dni na Zavod. Tak ukrep bi letno obremenil Zavod za okoli 8 milijard SIT. Program socialnega varstva, ki ga je sprejela Vlada RS predvideva v naslednjih petih letih novih 2000 posteljnih zmogljivosti v socialnih zavodih. Ker ZZZS plačuje okrog 40% stroškov nege za ostarele občane v teh ustanovah, pomeni ta širitev v končni fazi za okrog 2,1 milijarde SIT dodatnih izdatkov na leto. Sprejeta kolektivna pogodba za zdravnike je zahtevala v letu 1998 2,5 milijarde SIT dodatnih sredstev za kritje plač zdravnikov. Okrog 450 milijonov tolarjev dodatnih sredstev predstavlja znesek za povišanje plač, ki so si ga izborile medicinske sestre. Zdravila doslej niso bila podvržena plačevanju prometnega davka. Nov DDV pa tega ne predvideva več: 8 - odstotni DDV bo "navrgel" za okoli 8 milijard SIT dodatnih stroškov.

Odkod zagotoviti 40 milijard tolarjev?

V ZZZS so preučili 14 takšnih in podobnih predlogov. Če bodo vse postavke in spremembe v zakonih uveljavljene, bi bilo za njihovo kritje z

javnimi viri potrebno zagotoviti več kot 40 milijard tolarjev. Hkrati bi morali razmišljati o povečanju prispevne stopnje za obvezno zdravstveno zavarovanje iz bruto dohodkov za okoli 2,6 odstotne točke. Smešno bi bilo tudi trditi, da na primer prostovoljno zdravstveno zavarovanje že brez tega ni precej dražje. Takšna politika na področju javnih financ ne bi bila dobra, a hkrati je treba zagotoviti kakovostno in redno financiranje celote zdravstvenih programov kar je tudi pogoj za vstop v Evropsko unijo. Neusklajeni in sistemsko nepretektni predlogi ter zahteve predstavljajo resno nevarnost, da postane področje zdravstvenega varstva finančno nestabilno in s tem odvisno od intervencij države. To ni nič drugega kot jemanje iz drugega žepa, iz žepa davkoplačevalcev. Nestabilno financiranje zdravstva pa bi lahko občutno ogrozilo tudi delovanje in kakovost izvajanja zdravstvenih storitev, kar bi znižalo zdravstveno varnost prebivalstva in povzročilo resne socialne napetosti, pa tudi razlike med zavarovanci. Posledično se to že odraža na področju prostovoljnega zavarovanja. Bogati si lahko privoščijo več in boljše zdravstvene storitve! Da Slovenci radi pretiravamo z zdravili, tabletkami in podobnim, kaže tudi podatek, da so v desetih mesecih preteklega leta preseženi odhodki za zdravila za 3 milijarde SIT nad načrtovanim.

Neprijazni posegi v obseg pravic?

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije se zaenkrat, kot kaže, še vedno lahko drži načela, ki jih je zapisal v svojem Strateškem razvojnem programu zdravstvenega zavarovanja Slovenije, da ne predvideva večjih posegov v obseg pravic. Kako se ta "resolucija" uresničuje v praksi prepustimo oceno posameznikom, uporabnikom zdravstvenih storitev.

Za področje prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja ustanovljajo posebno Vzajemno zavarovalno družbo. Seveda se lahko tudi na tem področju izneverijo napovedi o nekakšnem rentabilnem poslovanju, kajti zagotovo se bo poznal vpliv izdatnega povečanja in strme rasti izdatkov za zdravila, tehnične pripomočke in opravljanje zdravstvenih storitev. Še kratka njihova ocena poslovanja Zavoda v letu 1998: Ocenjujejo, da bo ZZZS zaključil poslovno leto 1998 z izgubo v višini okoli 800 milijonov SIT.

FK

Radio Portorož

Vse bolj poslušana lokalna radijska postaja (88,3 Mgh) Portorož.
• Veliko dobre glasbe
• Servisne informacije s področja turizma in pomorstva
Izkoristite možnost oglaševanja!
Telefon: 066/778-031
Telefax: 778-034

MORJE
RADIO 93.4. MHz

Ivan Dekleva

Grenka finančna pilula za občino

Program ukrepov in investij, ki bodo sofinancirani na lokalni ravni iz sredstev državnega proračuna za leto 1999 po uveljavitvi sprememb in dopolnitev zakona o financiranju občin, ni prijazen do piranske občine. Iz republiškega proračuna po novem le 10 - odstotna udeležba za investicije.

Ivan Dekleva, občinski svetnik LDS je zagotovo eden tistih, ki je v Primorskem utripu skrbno prebral intervju z mag. Vilmo Milunovičem, v katerem je opozorila na izpad investicijskih prihodkov v piranski občini, vedno večje potrebe in omejene možnosti. Kaže, da je zadevi želel priti do dna, zato je, kot sam pravi, preštudiral program vladnih ukrepov, ki zadevajo našo občino Piran.

Ali bo piranska občina v novih pogojih krmarila v mirnih vodah in ali bodo obljube kandidatov za župansko mesto po vašem mnenju tudi uresničene?

"Občina Piran je imela na lokalnih volitvah 1998 kar 10 kandidatov za župana. Na številnih predstavah in soočenjih so skoraj vsi trdili in bili plat zvona, da je naša občina v zadnjih letih zelo nazadovala in naj bi s 4. mesta zdrknila na 34. mesto. Vsi vemo, da se vse vrte okrog denarja; stari pregovor pravi "kolikor denarja, toliko muzike". V ustreznih dokumentih sem skušal poiskati verodostojne podatke, kako v resnici živimo občani piranske občine in kaj si lahko obetamo od občinskega proračuna za leto 1999. V zadnjih letih je Občinski svet sprejemal proračun, ki je bil sestavljen na podlagi zakona o financiranju občin. UL RS št. 80/94, 45/97, 20. člen tega zakona je zavezoval ministrstvo, pristojno za finance, da izračuna zagotovljeno porabo za posamezno občino. V teh letih so se sredstva, ki so bila zajeta v proračunih občin delila na prihodke za zagotovljeno porabo in druge prihodke. Z izračunom zagotovljene porabe je vlada občinam omogočila nemoteno financiranje temeljnih nalog, svobodni odločitvi občine pa je bilo prepuščeno financiranje nadgradnje temeljnih nalog. Mati Evropa nas težko pričakuje v svoje naročje, vendar moramo prej prilagoditi zakonodajo. Državni zbor je sprejel zakon o ratifikaciji Evropske listine lokalne samouprave (MELLS), UL RS št. 57/96. No, če še konkretno odgovorim na vaše vprašanje, mislim, da bo občina letos krmarila v precej težavnejših pogojih. To lahko tudi podkrepim."

Kakšne so pravzaprav spremembe v načinu in oblikah financiranja občin?

"Poleg naštetega je prišlo tudi do sprememb in dopolnitev zakona o financiranju občin UL RS št. 56/98. Nov zakon uvaja tudi nov pojem primerna poraba, ki predstavlja tisti del sredstev, s katerimi naj bi občina zagotovila izvajanje ustavnih in zakonskih nalog. Primerna poraba je povprečni znesek sredstev na prebivalca v Republiki Sloveniji. To je novo merilo, tako imenovana "glavarina", ali kot smo v "dobrih starih časih" rekli "po glavi stanovnika". Bojim se, da bo občane piranske občine nov zakon o financiranju občin res udaril po glavi, vsaj v začetnem obdobju.

Kakšna so nova merila za dodeljevanje sredstev občinam iz državnega proračuna?

"Če hočemo razumeti nov sistem financiranja občin, moramo najprej spoznati vsaj štiri nova merila za izračun primerne porabe. Mislim, da tudi pri teh merilih naš človek ne bo imel prevelikih težav, saj smo že od

nekdaj merili s centimetri, colami, palci, komolci, vatli, v nekdanji skupni državi pa z aršini. Najvažnejši podatek je število prebivalcev v občini, nato površina občine v km². Površino občine na prebivalca v občini primerjamo s povprečno površino na prebivalca v RS in tako dobimo koeficient Pi. Lahko ga imenujemo površinski indeks. Pomemben podatek za izračun je tudi dolžina lokalnih cest v km na prebivalca, ki jo primerjamo s povprečjem v RS in dobimo za izračun tako imenovani Ci (cestni indeks). V Republiki Sloveniji odpade na vsakega prebivalca 0,018776 km². Povprečna dolžina lokalnih cest na prebivalca znaša 0,010625 km. To pomeni, da na vsakega državljanca v RS odpade 10,625 m lokalne ceste.

Izgleda kar zapleteno. Kako bi to izračunali za občino Piran?

Izračun koeficientov Pi in Ci za Občino Piran izgleda nekako takole:

Osebe s stalnim prebivališčem v občini Piran: 17.231
Skupna površina občine Piran v km²: 44,6
Površina občine na prebivalca: 0,002588
Pi - površinski indeks: 0,137836
Skupna dolžina lokalnih cest v občini (v km): 60
Dolžina lokalnih cest v občini na prebivalca: 0,003482
Ci - cestni indeks: 0,327718.

Izračun koeficientov Mi in Si za Občino Piran

(Razmerje med deležem mlajših od 15 let oziroma starejših od 65 let v občini ter deležem mlajših od 15 let oziroma starejših od 65 let v Republiki Sloveniji).

Mlajši od 15 let (0 do 14) 2.620
Starejši od 65 let (65 in več let) 2.387
Osebe s stalnim prebivališčem v občini Piran 17.231
Delež mladih v občini 0,152052
Delež starejših v občini 0,138529
Mi (mladostni indeks) 0,868392
Si (starostni indeks) 0,005903

Vsota korigiranih kriterijev za Občino Piran
(podlaga za izračun primerne porabe)

Koeficient 0,74; 0,05 Pi 0,006892; 0,05 Ci 0,0163869; 0,16 Mi 0,138943
0,04 Si 0,040236; Vsota korigiranih kriterijev: 0,942457.

Izračun zneska PPI (primerna poraba v občini Piran)

Vsota korigiranih kriterijev: 0,942457
Oi - občani v občini Piran (število): 17.231
PPI v SIT - primerna poraba: 1.022.453.684

Ocena prihodkov proračuna Občine Piran po 21. členu Zakona o financiranju občin v 000 SIT

Dohodnina 804.601
Davek na promet nepremičnin 96.503
Davek na dediščine in darila 6.404
Davek na dobitke o iger na srečo 2.037
Upravne takse 4.635

Posebna taksa na igralne avtomate 32.947
Skupaj prihodki po 21. členu ZFO: 947.127
Skupaj prihodki po 22. členu ZFO: 503.875
Ocena skupnih prihodkov - vsota vseh prihodkov: 1.451.002

Ocena prihodkov proračuna Občine Piran iz naslova dohodnine po podvrstah v 000 SIT

Dohodnina - letni poračun 13.533
Davek od osebnih prejemkov 678.410
Davek od osebnih prejemkov dos. na podlagi pog. o delu 19.711
Davek od državnih in drugih nagrad 522
Davek od dohodka iz kmetijstva 2.059
Davek od dohodka iz dejavnosti (dobička) 32.802
Davek od dobička iz kapitala 591
Davek od dohodka iz premoženja 20.367
Davek od dohodka iz premoženjskih pravic 19.693
Zamudne obresti od dohodnine 7.883
Skupaj prihodki iz naslova dohodnine 804.601

Ocena prihodkov proračuna Občine Piran po 22. členu ZFO

Davek od premoženja, turistična taksa, komunalne takse, denarne kazni, nadomestilo za degradacijo prostora, prihodki upravnih organov in drugi prihodki, nadomestilo za uporabo stavb, zemljišč, odškodnina za spremembo namembnosti kmetijskih zemljišč, komunalne takse (ekološka), požarna taksa, odškodnina od izkopanih rudnin, prihodki od koncesij.
Skupaj prihodki po 22. členu Zakona o financiranju občin (ZFO): 503.875.000,00 SIT.

Izračun morebitne finančne izravnave za Občino Piran (v 000 SIT)

Osebe s stalnim prebivališčem v občini 17.231
PPI - primerna poraba 1.022.454
Lastni prihodki 1.451.002
Pripadajoča finančna izravnava (največ 100 % lastnih sredstev) 0
Razpoložljivi prihodki (lastni) 1.451.002
Dodatna fin.izr. mestnim občinam (do 30% FI) 0
Presežek prihodkov nad primerno porabo 428.548

Tako smo se dokopali do podatka, ki nam jasno pokaže položaj piranske občine. V boljšem finančnem položaju so samo še občine Nova Gorica, Koper in Maribor, ki imajo večji presežek prihodkov nad primerno porabo.

To naj bi pomenilo, da je občina Piran še vedno na četrtem mestu, vendar v družbi devetnajstih občin v Sloveniji (od 192), ki imajo presežek prihodkov nad primerno porabo, kar pa nima nič skupnega z višino republiškega BDP na prebivalca. Vse ostale občine (173) nimajo presežka prihodkov nad primerno porabo in bodo zato deležne finančne izravnave iz državnega proračuna, občina Piran torej ne.

(nadaljevanje na 5. strani)

gospodarstvo in finance

(nadaljevanje s 4. strani)

Takšne vrste izravnave spominjajo na potrebo po skladnejšem razvoju Slovenije. Kaj pa investicije?

"Marsikdo se je tudi v piranski občini zaklinjal na skladnejši gospodarski razvoj, ker pa je piranska občina v samem vrhu, bo treba malo počakati na množico občin, ki capljajo za nami."

Izračun deleža dohodnine na prebivalca v občini Piran v primerjavi s povprečjem občin v državi

Osebe s stalnim prebivališčem v občini Piran 17.321
Dohodnina 695.820.000,00 SIT
Znesek dohodnine na prebivalca v občini Piran 40.382,00 SIT
Delež dohodnine v občini Piran v primerjavi s povprečjem v RS v odstotkih 174,45
Kot vidimo delež dohodnine po merilih znaša nad 150 %, zato bo piranska občina dobila iz republiškega proračuna samo 10% udeležbo za investicije. Do sedaj smo bili v občini Piran deležni 50 % sredstev za in-

sticije za telovadnico v Sečovljah, komunalne deponije v Dragonji, čistilne naprave, Avditorij, Tartinijevo gledališče...

Kako bo v bodoče. Kako z našimi občinskimi projekti investiranja v Avditorij, Tartinijevo gledališče in podobno?

"Delež sredstev po 26. čl. Zakona o financiranju občin bo 10 - odstoten. Že tu je ogromen izpad. V državnem programu piše: Obseg investicije za osnovno šolstvo (Sečovlje) 336.761.000,00 SIT. Pripadajoči znesek bi torej bil 33.676.000,00 SIT, odobreno pa je bilo za to investicijo le 6.000.000,00 SIT (prioriteta 1). Obseg investicije za šport: 250.000.000,00 SIT. Pripadajoči znesek 25.000.000,00 SIT, odobreno pa ni bilo nič (prioriteta 3). V državnem proračunu za leto 1999 nismo zasledili nobenih drugih predvidenih sredstev za sofinanciranje nameranih projektov v občini Piran, v nobenem ministrstvu."

Nova TKB odpira svoje podružnice

Nova Tržaška kreditna banka je, kot je znano, pred nedavnim izgubila samostojnost. Zaradi velikih izgub in nepravilnosti v poslovanju je prešla v roke močnejše banke. Njeno aktivo in pasivo, kar je še pač ostalo, je prevzela Banca Antoniana iz Padove. Spremenilo se je tudi ime banke (prej Tržaška kreditna banka) in sedaj posluje pod nazivom Nova Tržaška kreditna banka. Obdržala je dvojezično poslovanje in doslej na Tržaškem odprla že štiri podružnice. Zadnjo pred nekaj dnevi na Proseku. Napoveduje odprtje še dveh podružnic in sicer v Sesslanu in Križu.

Ljudje naše resničnosti

Miloš Velnar, najstarejši zasebni tiskar na Primorskem

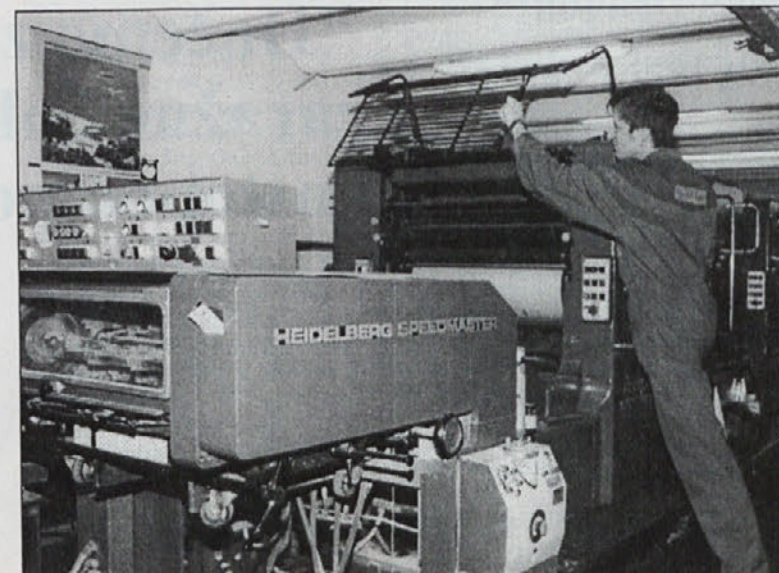
Miloš Velnar iz Kopra je že nekaj let upokojenec. Rad se spominja svoje prehojene poti in obrtnišva, za katerega je še ne tako dolgo nazaj pri nas veljala posebna družbeno klima. Tudi zakonodaja je bila naravnana proti svobonemu razvoju zasebnosti, posebno tiskarstva in tako predstavljala svojevrstno oviro ter obrtnike spravljala v neenakopraven položaj v primeru z družbenim sektorjem. Nekakšna indoktrinacija, "privatniku ne dajati dela".

Kdo ne pozna Miloša Velnarja, človeka, ki je vse svoje življenje posvetil tiskarstvu in vztrajal pri obrti, kot zasebnik, kar v prejšnjem režimu zagotovo ni bilo tako enostavno. Obrtniki so bili, lahko bi upravičeno trdili, vendar na tla in nakovalu takratne družbene presoje. Nekakšna potencialna nevarnost družbenemu sistemu, ki je favoriziral družbeno, nikogaršnje lastnino, da bi lahko elita "vladala ljudstu". V režimu pač, ko je bil nekdo, zveličan, poklican da skrbi za drugega in uravnava vse tok-

ove gospodarskega in družbenopolitičnega življenja. Skratka, po načelu "ne skrbite, mi mislimo na vas". Obrtnik je predstavljal potencialno nevarnost, ker bi lahko ob ustvarjanju dobička, izkoriščal človeka, delavca. Ni smel samostojno uvažati, zaposlil je lahko le omejeno število delavcev in še bi lahko naštevali. Vendar, ko smo v naši bivši skupni domovini gradili socialistično samoupravljanje, katerega ideolog je bil pokojni Edvard Kardelj, niti pomislili nismo, da bo že čez nekaj let popolnoma drugače: Nov družbeni red, takšen, kot ga starejši ljudje kot je gospod Velnar, danes ima že 77 let, še pomnijo. Morda se v Sloveniji danes gremo vulgarni kapitalizem, ki je potisnil delavce in njihove pravice precej na stran. Prepustimo se toku časa, pa bomo videli. Kdove kako bo čez naslednjih petdeset let.

Miloš Velnar je pred mnogimi leti začel delati v tiskarni pri svojem stricu v Mariboru, v tedanji Podravski tiskarni in ker ta ni imel svojih otrok, je želel imeti naslednika. Medtem je nastopila vojna. Po vojni so tiskarno pobrali in jo poslali v Albanijo. Miloš je bil v partizanih vse od začetka leta 1942 do osvoboditve. V glavnem so se njihove enote gibale na Gorenjskem, Dolenjskem in deloma tudi na severnem delu Hrvaške (Žumberak). Za udeležbo v NOB je bil odlikovan s tremi odlikovanji: z Ordenom za

hrabrost, Ordenom bratstva in edinstva, ter Ordenom za zasluge za narod. Po vojni je bil odlikovan z Ordenom dela s srebrnim vencem. Tiskarna v kateri je delal, imenovana "Partizanska 15" v Kočevskem Rogu pri Podstenicah (tam je delalo 100 ljudi), se je po vojni prelevila v

Začasna uprava tiska. Postavili so ga za nekakšnega delegata lai direktorja v današnjem pomenu besede. V Celju je spravil v pogon tedanjo Mohorjevo tiskarno, saj so se tiskarji po osvoboditvi zaradi različne propagande kar nekam razbežali. Potem je delal na tehničnem oddelku v tiskarni Slovenskega poročevalca. Od tam je odšel v Mursko Soboto, kjer je postavil na noge Pomursko tiskarno (Danes Pomurski tisk). Mimogrede, s terminom Pomurje se ne strinja. Pravi, da tega izraza tudi zgodovina ne pozna. Tu je lahko le Prekmurje in Prlekija. Obe regiji imata popolno zgodovinsko različenost. Miloš Vel-

nar je delal tudi v Tomosu, ki pa pa mu na njegovo željo ni hotel dati odpovedi. Izkoristil je tedanje možnosti borčevskega upokojevanja, čim pa je prejel odločbo o upokojitvi, je tako naslednji dan odprl obrt in se reaktiviral. Obrtnik je postal leta 1964. Pokojnina se mu je s tem ugas-

nila in mu je delovna doba tekla naprej. Začel je skromno, doma v garderobi z majnim tiskarskim strojem na formatu A4. Medtem je kupil večji tiskarski stroj in med drugim tudi štiri in pol leta tiskal barvne ovitke za revijo Ognjišče. Notranji tekstualni del je tiskala tiskarna Delo, on pa jim je vsak mesec dostavljal barve ovitke za kompletiranje revije. Za Ognjišče je tiskal tudi razglednice. Pravi, da so bili to odlični plačniki. On je tudi eden redkih, ki ima skupaj kar 54 let delovne dobe, od tega 4 leta dvojno. "Vedno sem delal na področju tiskarstva, od moje mladosti naprej in

moram reči, da sem imel tudi prej, v družbenem sektorju, kar dobre uspehe, saj je za uspešno delo prejel odlikovanje: Orden dela s srebrnim vencem. V Tiskarni VEK d.o.o. Vanganelška 18 (po osamosvojitvi smo jo registrirali kot d.o.o. v kateri imata oče in sin Uroš vsak polovico kapitalskega vložka), ki jo od leta 1970 vodi moj sin Uroš, imamo pet velikih tiskarskih strojev od tega je eden 4-barvni. Zelo sodobno imamo urejeno tudi predpripravo tiska, tako da lahko našim strankam ponudimo in izpeljemo storitve od zasnove do izvedbe". Treba je reči, da je njegov sin Uroš dobro zastavil nadaljnji razvoj tiskarne.

Tiskarna VEK že dolgo ni edina, je pa zagotovo med najboljšimi na Primorskem. Miloš Velnar je na svoje uspehe in nasledstvo v tiskarni katere otvoritveni kapital znaša 68,7 milijona tolarjev, zelo ponosen in kljub častitljivi starosti rad pride pogledat kako delo opravljajo mladi. Še ena posebnost, ki velja za to tiskarno; nikoli v 35 letih ni poslovala z izgubo in nikoli niti za en dan niso zamudili s plačili. Želijo pridobiti certifikat kakovosti ISO 9001.

"Kar se tiče samoupravljanja, me ni obremenjevalo, le oplazilo me. Čeravno je bila dejavnost tiskarska v zasebnem sektorju na meji legalnosti, so me vendarle pustili pri miru, morda iz preprostega razloga, ker se nisem nikoli ukvarjal s politiko. Poznal sem le trdo delo", pravi Miloš Velnar.

Foto: Franc Krajnc
Na sliki:
Miloš Velnar ob njihovih razstavnih panojih ob 35. obletnici ustanovitve zasebne tiskarne, prve na Primorskem.
Najnovejši 4-barvni tiskarski stroj v Tiskarni VEK Koper

NOVOSTI V CITY PARKU

TPC LUCIJA ☎ 066/773-296
KOPER TRŽNICA ☎ 066/278-600
278-601
Telefax: 066/276-788

- * APS - izdelava fotografij po naprednem fotografskem sistemu
- * Izdelava index printov (fotografije iz celotnega filma na samo eni fotografiji) tudi iz 35 mm negativov
- * Digitalna fotografija skeniranje in shranjevanje fotografij iz negativov, diapozitivov, fotografij na CD-disk oziroma na računalniške diskete

V Mestni občini Koper

Reorganizacija občinske uprave in nov režim varovanja stavbe

Mestna občina Koper uvaja boljšo in učinkovitejšo organizacijo na vseh področjih dela. Posebej si prizadeva, da bi se izboljšala strokovnost in učinkovitost dela, da bi udeleženci v upravnih prostorih in drugih postopkih čim hitreje dobili odgovore na svoje vloge in zahteve ter da bi bile komunikacije med uslužbenci in strankami čim bolj prijazne. V pritličju stavbe na Vedjevi 10 je v sredo, 6. januarja začela delati spre-

jemna pisarna. V začetku so se pojavile določene težave z uvajanjem novega reda, sedaj pa naj bi bile te pomanjkljivosti že odpravljene. Strankam tako ne bo treba skakati od pisarne do pisarne in iskati ustreznega referenta. Sprejemna pisarna bo v uvalnem obdobju odprta vsak dan, razen četrta, če se bo pokazala potreba pa tudi vse dni v tednu. V občinski stavbi so uvedli tudi nov režim varovanja, kar velja tudi za

novinarje. Notranja vrata pred stropnicami, ki peljejo do občinskih pisarn se avtomatsko zaklenejo. Vstop je mogoč s kartico, ki jo dobi- jo na recepciji. In kako je z varovanjem stavbe v pi- ranski občini? Tam je uvedene neko- liko manj zahtevna, a še vedno pri- jazna procedura sprjema strank. V predverju je varnostnik, ki se s stranko najprej pogovori in jo nato napoti k določenemu uslužbencu.

Koliko proračunskega denarja za italijansko in madžarsko narodno skupnost?

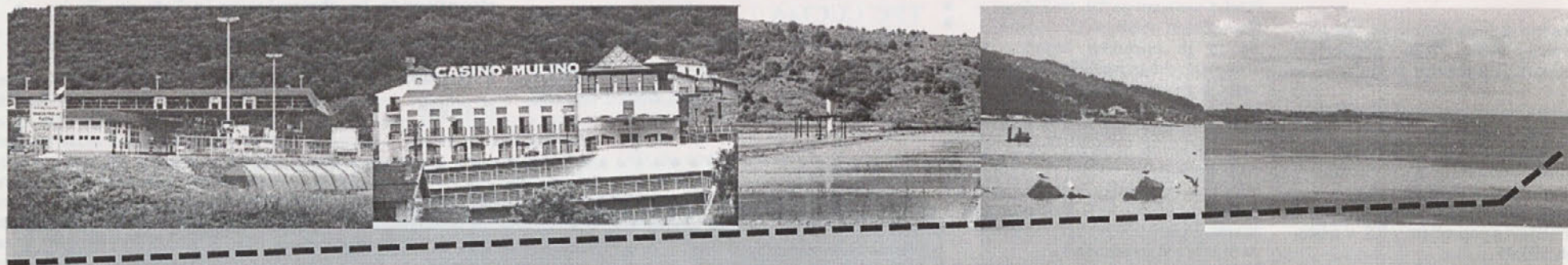
Urad za narodnosti pri Vladi Republike Slovenije je pripravil pregled sestavnih delov proračunske postavke RS z razdelilnikom sredstev občinam za kritje ustavnih obveznosti do italijanske in

madžarske narodne skupnosti za leto 1999. Za osem občin v katerih živijo in delujejo pripadniki madžarske in italijanske narodne skupnosti naj bi bilo namenjenih skupaj 55.800.000,00 SIT

Mestna občina Koper: 13.800.000,00 SIT
Občina Izola: 12.000.000 SIT
Občina Piran: 12.000.000,00 SIT
(vir: Poročevalec št.77).

MEJA NA KOPNEM IN MORJU ŽE ZAČRTANA?

Iz neuradnih virov smo izvedeli, da so se predstavniki mešane diplomatske komisije za mejo na morju v Piranskem zalivu in na kopnem v glavnem že poenotili kje in kako naj bi potekala. Prebivalci s slovenskimi osebnimi izkaznicami onkraj reke Dragonje že podpisujejo protestno pismo?

Starejši občani dobro poznajo zgodovinska dejstva. Predstavili so jih na lanskem srečanju v Sečoveljah, ko je naš časopis sklical posvet o meji. Gustav Guzej na primer dobro pozna zgodbo o nasedli ladji Nono Ugo. Pa kaj, ko imajo Hrvatje drugačno verzijo.

Diplomatska vpljudnost in velika potrpežljivost sta glavni odliki slovenskega zunanjega ministra dr. Borisa Frleca na pogovorih s svojim hrvaškim kolegom Graničem o neresenih vprašanjih med Hrvaško in Slovenijo. Sedaj menda vneto usklajujejo še zadnje podrobnosti o določitvi meje v Piranskem zalivu in tistih "skromnih" 0,9 % kopenske meje, ki še ni določena med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško, vključno z mejo na Dragonji. Zelo zanimiva in hkrati paradoksalna je izjava Mateja Graniča (Delo), da

državi nimata ozemeljskih zahtev in da pri določanju meje izhajata iz osamosvojitvene deklaracije, ki sta jo sprejela parlamenta obeh držav 25. junija 1991. Ker pač meja na morju takrat ni bila določena, še manj natančno znana, bržkone tudi kopna meja ne v celoti, je prikazovanje zgodovinskih dejstev, tako na eni kot na drugi strani še kako pomembno. Kaže pa, da so Hrvati v tovrstni "tehnik" veliko spretnejši, saj imajo spravljenega celo nekaj filmskega in tonskega gradiva o tem kdo naj bi pred razpadom Jugoslavije v resnici

skladna diplomacija nekoliko omiliti, da bi lahko morskno mejo vendarle premaknili nekoliko bližje savudrijski obali. Nekaj diplomatskih drobtin pa nam je kljub veliki skrivnosti oziroma netransparentnosti dela mešane diplomatske komisije (spomnimo se, da Peter Toš, vodja diplomatske komisije za meje sploh ni hotel priti v Sečovelje na pogovore z občani), vendar uspeli pobrati in jih sortirati v morda bolj razumno celoto. Savudrija naj bi bila za Slovenijo že izgubljena, prav tako nekaj zaselkov ob

reki Dragonji in tudi pretežni del Piranskega zaliva.

Kopna meja naj bi potekala po strugi Dragonje, presekala prostor med sadanjim hrvaškim in slovenskim mejnim prehodom tako, da bi dve hiši ostali na Slovenskem, ostale pa na Hrvaškem obmejnem ozemlju. Meja naj bi potekala naprej po skrajnem južnem robu krajinskega parka Sečoveljske soline in se nadaljuje po Piranskem zalivu, oddaljena 97.461 palcev od hrvaške obale v Savudriji. Slovenija naj bi dobila svoj koridor in z njim pravico do neškodljivega prehoda na odprto morje. To naj bi bila nekakšna začasna "diplomatska" rešitev, dokler ne bi svoje povedali še tuji izvedenci. Sedanja mešana diplomatska komisija je bila javno pohvaljena.

"Celovitost" Piranskega zaliva naj bi sporazumno zagotavljali slovenska in hrvaška pomorska policija, ki sta že doslej odlično sodelovali in se spretno izogibali vsakršnim incidentom. Območje Piranskega zaliva pa je še vedno spolzko, saj incident lahko povzroči celo povsem nedolžni ciplji, če jim naši ribiči nastavijo mreže v "hrvaškem delu zaliva". Banalno je tudi, ker v vrhu diplomacije menijo, da bi lahko pogovori o meji na morju trajali še 50 let! Evropska unija pa je menda po diplomatski

poti že dala vedeti, da je polnopravno članstvo Slovenije v EU (čez 5 let?) povezano tudi z vprašanjem razširitve notranje meje EU do mejne črte Slovenije z Republiko Hrvaško. Še en razlog, da se vprašanje določitve meje v Istri ne more vleči v nedogled ter da s temi vprašanji ne bi smeli obremenjevati Evropske unije.

Prebivalci onkraj reke Dragonje hočejo ostati del piranske občine

Nekateri prebivalci v zaselkih onkraj reke Dragonje že čutijo, da se nekaj dogaja. Bojijo se, da bi morali spet po nova potrdila o stalnem prebivališču, tokrat ne na Upravno enoto Piran, ampak v Buje. S takšnim razpletom devetletnega pogajanja se menda vsi ne strinjajo in so že pripravili pismo, ki naj bi ga naslovili na Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije in Hrvaške, slovenski diplomatski komisiji za mejo in na druge visoke naslove v EU. V pismu dajejo jasno vedeti, da so sestavni del občine Piran, tako po zgodovinskih in katastrskih, kakor tudi pravnih kriterijih. Odgovorne pozivajo, naj si vzamejo čas in pridejo na njihovo območje ter se prepričajo o stanju in volji tamkajšnjih prebivalcev.

Franc Krajnc

Pripravljajo pismo

Prebivalci onkraj reke Dragonje vztrajajo, da so del piranske občine

"Prebivalci ob Dragonji prosimo odgovorne, da si vzamejo čas in pridejo na naše območje ter se prepričajo, kakšno je tukaj dejansko stanje in volja prebivalcev. Kot nam je znano so v preteklosti, ko so določali, kam pripada kakšno področje, to počeli brez kakršnihkoli kriterijev, ki bi opravičevali njihove odločitve. Naše območje je bilo v preteklosti vedno sestavni del občine Piran. V vojnem času so operativne enote za svoje operativno območje določile svoj prostor delovanja od reke Dragonje (Kanal Sv. Odorika). To še ne pomeni, da je ostalo področje odrezano od celote. (Na žalost se je to zgodilo). Zaradi malomarnosti takratnih odgovornih ljudi in splošne mislenosti, češ tu je Jugoslavija, nikoli niso poslušali protestov prebivalcev, ki so ob vsaki priložnosti protestirali in niso soglašali, da naj bi pripadali k občini Buje. V tistih časih nam niso bile dane demokratične in pravne možnosti, da bi lahko protestirali, zato smatramo, da tedanje odločitve niso pravno veljavne. Bile so nam z dekretom vsiljene (Londonski memorandum). Po pravni poti nam je bilo omogočeno, da smo se prebivalci iz zaselkov 22. novembra 1998,

lahko udeležili lokalnih volitev in izrazili svojo voljo in pravico, kar hkrati štejemo tudi za "plebiscit", da smo sestavni del občine Piran. V Občinskem svetu Občine Piran imamo sedaj tudi svojega predstavnika, člana občinskega sveta, Joška Jorasa. Vsem odgovornim damo jasno vedeti: Prebivalci onkraj reke Dragonje vztrajamo, da smo sestavni del občine Piran, po zgodovinskih, katastrskih in pravnih kriterijih, zato sprejmite naše zahteve na znanje. Živimo v demokratičnem delu Evrope, zato naj velja najprej volja prebivalcev".

S spoštovanjem!

Prebivalci v zaselkih prek reke Dragonje:

Sledijo podpisi z naslovi

*V vodstvo:
DZ Republike Slovenije
Vlada RS, Ministrstvo za zunanje zadeve
Varuha človekovih pravic v Sloveniji in Hrvaški ter Sveta Evrope
Ministrstvo za zunanje zadeve R Hrvaške
Sredstvom javnega obveščanja*

Obnova Hotela Mirne in gradnja garažne hiše v Portorožu vzrok za zaostritev odnosov s sosedi

"Hočemo zemljišče, tri garažne bokse in dostopno pot"!

Med investitorjem Hoteli Palace v Portorožu, ki prenavljajo hotel Mirno, tam pa nameravajo po načrtu zgraditi tudi garažno hišo, in sosedi: Vrabčevimi, Nedeljkovičevimi in Žerjalovimi, že nekaj tednov tli žerjavica potencialnih sporov. Slednji zaradi tega, ker naj bi jim gradnja odvzela razgled (bojijo se tudi ropota, škodljivih emisij zaradi strojnice, tudi da ne bodo imeli več ustreznega interventnega dostopa do hiše in podobno), zahtevajo nekakšno odškodnino. Pripravili so pogodbo v kateri so, kot so nam povedali, zapisali, da mora investitor (Hoteli Palace) kot nadomestilo za "motenje" kupiti prosto zemljišče tik pred njihovo stanovanjsko hišo in jim na tem zemljišču zgraditi tri medseboj ločene garažne bokse. Zagotoviti jim mora tudi ustrezno nadomestno dostopno pot do hiše. Moti jih tudi že zgrajena visoka škarpna, zid, ki jim jemlje svetlobo. Bojijo se, da bi jih lahko ovirala tudi bodoča garažna hiša pred hotelom Mirna. Dvomi-

jo celo v legalnost postopkov in menijo, da si investitor ni pridobil vse potrebne gradbene dokumentacije oziroma dovoljenj, "pa vseeno nekaj gradi, a mi ne vemo točno kaj bo tam nastalo". Stanovalci so šli še nekoliko dlje in poklicali tudi gradbenega inšpektorja, ki naj bi si situacijo že ogledal. Informacije o tem, da bi inšpektor ustavil kakšno gradnjo, nimamo. Zgodba je polno nekašnih dvomov za katere je težko oceniti, če so upravičeni ali ne. Tiha vojna med sosedi in investitorjem, ki si dopisujejo namesto, da bi se dogovarjali in iskali skupno rešitev, se kot kaže še stopnjuje. Sosede trdijo, da investitor zavlačuje s podpisom pogodbe, taktizira, ter da v pogodbi ne stoji več tisto kar naj bi sprva zapisali. Očitno pa je nekaj pravnih argumentov tudi na drugi strani. Ali je investitor res dolžan sosedom postaviti tri garaže zaradi "motenja" ali bojazni, da naj bi v njihovi bližini nekaj zraslo? O tem se bodo očitno še nekaj časa pogajali.

FK

V Izoli o javnem Turističnem zavodu

Na 3. redni seji Občinskega sveta Občine Izola (25. januarja) bodo med drugim razpravljali tudi o osnutku Odloka o ustanovitvi javnega gospodarskega zavoda Turistični center Izola. Županjo naj bi pooblastili za neposredno sklepanje in podpisovanje pogodb o prodaji nepremičnin, imenovali nekaj komisij, poslušali poročilo režijskega obrata za upravljanje z javnimi parkirišči v letu 1998, razpisali naj bi prosta dela in naloge poslovnega in programskega direktorja zavoda Center za kulturo, šport in prireditve ter poslušali informacijo o načrtovanju izgradnje obalne hitre ceste.

OKC SVETUJE

Pred spanjem zaklenite stanovanje

V Kopru je neznanec "temeljito" preiskal stanovanje medtem, ko je oškodovanec trdno spal pri odklenjenih vratih.

Prve civilne žrtve okupatorjev

Zahtevamo vojno odškodnino!

Ali bodo slovenski izgnanci, prve množične civilne žrtve vojnega nasilja, v letošnjem mednarodnem letu strejših, po daljših prizadevanjih vendarle, poleg skromne rente, dobili še pravično vojno odškodnino? Kdo je dolžan plačati?

Društvo izgnancev je na letni konferenci v Kopru (14. 12. 1999) razložilo svoje probleme in smotre za katere se zavzemajo že vrsto let. Ne prejšnja skupna domovina, ne današnja jim še vedno nista sposobni poplačati odškodnine za gorje, ki so jih posamezniki in cele družine izgnancev doživljali v času druge svetovne vojne. Postavili so tudi vprašanje, zakaj Slovenija ne zahteva odškodnine od prvega nekdanjega agresorja - Nemčije? "Morda zato, ker nam je nerodno, ker so Nemci med prvimi priznali samostojno in neodvisno Slovenijo?"

Na srečanju izgnancev v sejni dvorani Gledališča v Kopru je govorila izgnancem podpredsednica Društva izgnancev prof. Ivica Žnidaršič in našela vrsto značilnih dejstev ter tudi informacijo o tem kakšno pot ubira zakon, ki je v pripravi, na podlagi katerega bi slovenski izgnanci, prve množične žrtve vojnega nasilja, po vojni pa ves čas zamočena skupina, vendarle prišli do pravične odškodnine. Še več, nikoli niso omenjali, da je bilo v nemških taboriščih kar 45 tisoč Slovencev. Jože Lešnik, predsednik Krajevne organizacije Obala je dejal, da bodo pomagali kolikor se bo le dalo žrtvam nacističnega terorja na Krasu, na Goriškem in na Primorskem po kapitulaciji Italije, kjer so Nemci izselili cele vasi, hiše pa ponekod tudi požigali. Tem ljudem bo potrebna administrativna pomoč, tako glede vlog in podobno, ko bo v DZ sprejeta sprememba zakona o žrtvah vojnega nasilja. Dejal je, da izgnanci ne morejo biti zadovoljni s tem kako (počasi) v odgovornih vladnih službah pripravljajo zakon, ker te priprave trajajo neupravičeno dolgo. V imenu Izvršnega odbora Društva izgnancev Slovenije je zbrane v Kopru pozdravila prof. Ivica Žnidaršič. Prepričana je, da bodo izgnanci kmalu dosegli še vse preostale pravice, ki jim gredo kot prvim množičnim civilnim žrtvam vojnega nasilja.

"Hvala vam, ker ste dobro organizirani, tako kot ostali v 82 Krajevnih organizacijah po vsej Sloveniji z okoli 20.000 člani. Naši vladni predstavniki dobro vedo, da smo mi organizirani in da bomo na miren, lep in še kakšen drugačen način naše pravice terjali do konca, ker ni niti enega razloga, zaradi katerega bi se

odpovedali tistim minimalnim zahtevkom po vojni odškodnini, zaradi katerega smo se tudi organizirali".

Poleg zloglasnih koncentracijskih taborišč je bilo še 500 (delovnih) taborišč za slovenske izgnance

Izganci smo se organizirali 9. 6. 1991 tudi zato, da se ta naša tragedija ne bi pozabila, je dejala prof. Ivica Žnidaršič. "Vsi tisti, ki ste šli skozi nemška taborišča ste seznanjeni s tem, da malo ljudi v Evropi ve, da je bilo poleg koncentracijskih taborišč tudi kar 500 taborišč za slovenske izgnance v vseh devetih pokrajinah tedanjega tretjega rajha. Himmler in Hitler sta ustanovila taborišča v starih gradovih, v zapuščenih tovarnah, barakah in samostanih z nemogočimi bivalnimi in prehrabnimi razmerami, odkoder so pošiljali naše starše na brezplačno suženjsko delo. Zato tudi poleg uveljavljanja naših pravic želimo, da bi se vedelo tudi za to obliko nasilja ter taborišč. Po vojni smo vedno poslušali govore o izgnanstvu naših ljudi, na primer v Srbijo, kamor so odpeljali 7.000 ljudi. Bili so organizirani vlaki bratstva, nikoli pa v nobenem dokumentu niso zapisali, da je bilo 45.000 Slovencev izgnanih v nemška in italijanska "taborišča". Zakon, ki je bil v veljavi je priznal samo taborišče na Rabu." Ivica Žnidaršič je poudarila, da če ne bi bilo Društva izgnancev Slovenije, ne bi dosegli ničesar. Dejala je, da jih prva leta nihče ni jemal resno in da so šele v zadnjem času vzpostavili neko normalno komunikacijo s pristojnimi ministrstvi in parlamentom, tako, da ti zvedo kaj hočemo. "Odgovornim smo predstavili dovolj tehtnih argumentov ter da je sedaj prisotna pri njih drugačna politična volja za urejanje zadev izgnancev".

Slovinci so bili v nekdanji skupni državi tisti, ki so prvi zahtevali vojno odškodnino

"Slovinci smo bili prvi, ki smo v nekdanji državi začeli vprašanja vojnih odškodnin in sicer takoj po združitvi obeh Nemčij. Dogajalo se je, da so naši starši posamično pisali v Nemčijo in se zanimali za vojno odškodnino. Nemci so odgovarjali, da niso pravni nasledniki tretjega rajha, da je to Vzhodna Nemčija in da ne bodo dali nič. Ko pa se je Nemčija združila

se je situacija spremenila in sedaj se Nemčija ne more več izgovarjati, da ne bo plačala vojne odškodnine". Slovenija mora torej terjati! Da ne bo nesporazuma, Nemčija je plačala Jugoslaviji okoli 2 odstotka zahtevanega zneska vojne odškodnine. Italija je dokaj v redu poravnala vojno odškodnino, prav tako tudi Madžarska.

Najprej so zbirali tehtne argumente

"Že leta 1990 smo vedeli, da ima naša nastajajoča mlada država toliko opravka sama s seboj, da se ne bo mogla ukvarjati z nami", je dejala podpredsednica. "Če hočemo doseči vojno odškodnino smo morali zbrati argumente, tudi podatke o tem koliko vojne odškodnine je terjala Jugoslavija od Nemčije, koliko vojne odškodnine je dobila in pa seveda na kakšni pravni osnovi je postekala terjatev leta 1945 in 1946. Zato smo že leta 1991 zbrali globalne podatke o vojni škodi, ki je bila povzročena Jugoslaviji in tudi Sloveniji po posameznih agresorjih. Ko smo napravili analizo, kaj je nekdanja Jugoslavija dobila, smo zvedeli tudi koliko je od tega dobila Slovenija. Zato smo že ob zakonu o denacionalizaciji terjali, da se že v prvotnem zakonu zapiše, da je bila naša odškodnina nacionalizirana in da nas naj vključijo v ta zakon. Pa niso. Zato smo potem začeli z zahtevo, da se v zakonu o lastninskem preoblikovanju podjetij doda določilo, da se ne sme razprodati in olastniti tisto premoženje, ki je bilo pridobljeno na osnovi vojne odškodnine in premoženje, ki je nastalo zaradi ugodnih posojil državi. Tako smo dosegli znameniti 33. člen ZLP že 11. 11. 1992, v katerem piše, da je treba oblikovati Sklad za poplačilo vojne odškodnine in da se del kupnine od družbenega premoženja vloži v Sklad za poplačilo vojne odškodnine. To je bil velik uspeh. Drugo kar smo uspeli je to, da je bila vlada prisiljena ustanoviti medresorsko komisijo 1. 10. 1992, v katero so vključili vsa društva žrtv vojnega nasilja, ministrstvo za finance, za delo in družino in ostala ministrstva - vsega skupaj 24 predstavnikov. Skozi to resorsko komisijo so se nato dosegala določena stališča glede zakona o poplačilu vojne odškodnine, zakona o statusu izgnancev in da je pač treba nekaj napraviti. Vse leto 1993 smo se borili, da nam priznajo status žrtv vojnega

nasilja. Ta status bi nam že moral biti priznan v veteranskih zakonih, pa ni bil".

Že do konca leta 1941 je moralo v izgon 63.000 Slovencev, Hitler pa nas ni izgnal zaradi komunizma

"Mi tega sicer nismo mogli dokazati. Takrat še ni bilo organizirane NOB. Zgodovinsko dejstvo pa je, da smo bili slovenski izgnanci prve množične žrtve vojnega nasilja. Hitler nas je izgnal zato, ker smo bili Slovenci, ne pa zato, ker bi bil kakšen komunizem pri nas. Hitler si je s tem hotel ustvariti prostor za naselitev svojih ljudi, Kočevskih Nemcev itd., mi pa naj bi izginili z zemljevida Evrope. Tudi Mussolini je menda v nekem dokumentu naročil, da je treba preseliti vse Slovence z območij, ki so jih okupirali Italijani. No, oni glede tega niso bili tako zagreti kot so bili Nemci."

Borili smo se za status in ga tudi dobili. Renta ni vojna odškodnina.

"Rekli smo, status naj se nam uredi v veteranskih zakonih. Nastal je nekakšen dvojček novega zakona, ki so ga poimenovali Zakon o žrtvah vojnega nasilja. Mi bi bili radi, da bi ga takrat imenovali Zakon o civilnih žrtvah vojnega nasilja. Po Zakonu o žrtvah vojnega nasilja imamo simbolično rento 200 SIT za vsak dan odvzete svobode. Sedaj moramo pa na veliko razlagati, da to ni vojna odškodnina, ker se je nekdo spomnil, da bi bilo to kar dovolj ter da - kdo je to rento dobil, naj ne bi dobil še poplačila vojne odškodnine. Mi temu krčevito nasprotujemo - in smo kar uspešni."

Leta 1993 je nastal ta "njihov" zakon o statusu in delu zdravstvenih, socialnih in pokojninskih pravic. Izgnanci poleg rente dobivajo še zdravstveni dodatek (3000 SIT). Marca leta 1993 so izgnanci postavili prve teze za zakon o vojni odškodnini. V teh tezah so razdelali, kdo je upravičen do vojne odškodnine in za kakšno pravico (odvzeto premoženje, zaradi izгона, psihičnega in fizičnega trpljenja, uničene kvalitete življenja...) je mogoče dobiti vojno odškodnino. Zahtevali so več možnih oblik odškodnin. Na Ministrstvo za delo so poslali knjižico "Wieder gut machen" (narediti dobro, popraviti - krivice), v kateri je okoli 1000 nemških strokovnjakov napisalo vrsto možnih oblik vojnih odškodnin, ki jih je možno zahtevati.

Štiri oblike vojnih odškodnin.

Leta 1995 (19. 7.) so izgnanci dosegli prvo obravnavo Zakona o skladu za poplačilo vojne odškodnine v Državnem zboru. V tem posebnem skladu je že zbranih 5 milijard SIT, dokončno pa naj bi se nabralo okrog 42 milijard tolarjev namenskih sredstev.

"Društvo izgnancev je zahtevalo od naše države 4 oblike vojnih odškodnin: za fizično in psihično trpljenje 35.000 SIT za umrle starše 400.000 SIT, za premoženje in nepremoženje premoženje - vsaj tri tolarje za takratni dinar in pa seveda doživljensko mesečno rento".

Potem je s prenosom rente v drug zakon nastala nekakšna pravna spekulacija na katero oni ne pristanejo. To se je dogajalo leta 1993. Iz kup-

nine od prodaje dela družbenega premoženja naj bi se izdvojilo 15 % sredstev v namenski sklad iz katerega bi poplačali omenjene štiri oblike vojnih odškodnin. Vlada je decembra 1994 odločila, da se določila o omenjenih odškodninah izvzamejo iz Zakona o žrtvah vojnega nasilja in da se sprejme poseben zakon. "Odgovornim smo rekli": "To ste zato naredili, da bi se stvar izgubila".

Izganci so tako leta 1995 le dobili prvi osnutek Zakona o skladu. Parlament je tako imel na mizi pripravljeno zakonodajo o poplačilu vojne odškodnine in med drugim sprejel kar dvajset sklepov; med njimi tudi, da mora Vlada pripraviti dokument o izterjavi vojnih odškodnin od agresorskih držav. "V Lisboni je marca 1997 zasedala svetovna Federacija vojnih veteranov. Mi smo zahtevali, da Vlada, vladna delegacija in borčevska organizacija tam javno povesta, da civilne žrtve vojnega nasilja nismo v zakonodaji. Zapisali so v posebno resolucijo, da je treba vsem zamočanim žrtvam vojnega nasilja in izgnancem priskrbeti ustrezno zakonodajo..."

V poseben sklad le 8,5 % kupnine

"Nič ne gre samo po sebi. Leta 1995 je bil sprejet še en zakon, v katerem smo zapopadeni. Poleg 33. člena Zakona o lastninskem preoblikovanju, imamo namreč v 10. členu Zakona o kupnini vpisano, da se v naš Sklad za poplačilo vojne odškodnine steka ne 15, ampak le 8,5 % kupnine. V tem skladu je že zbranih okrog 5 milijard SIT sredstev. Oktobra 1995 je bil sprejet Zakon o žrtvah vojnega nasilja, z veljavnostjo 1.1.1996. Na obzorju še ni videti druge obravnave posebnega zakona, vendar izgnanci so prepričani, da bo zakon sprejet v začetku leta, ki slučajno sovpada v mednarodno leto starejši. To bi bilo zanje tudi najlepše darilo, čeprav bo, kot sedaj že vse kaže, to "dalilo" veliko skromnejše kot so sprva pričakovali.

Kolikšno naj bi bilo izplačilo vojne odškodnine okoli 35.000 še živim posameznikom, civilnim žrtvam vojnega nasilja?

V sklepih DZ v prvi obravnavi zakona so zapisali, da je treba izgnancem, civilnim žrtvam vojnega nasilja plačati najmanj 25 do 30 tisoč tolarjev, da je treba znesek za umrle, ki naj bi po novem znašal namesto predlaganih 400 le 200 tisoč tolarjev, zvišati. V ta zakon o poplačilu vojne odškodnine naj se pogojno vpiše, da bo materialna odškodnina dana upravičencem takrat, ko bodo Nemci ali kdo drug, ki je dolžan - plačati vojno odškodnino naši državi. Tudi to, kot kaže, ne bo v celoti uresničeno. Sta-lišče prof. Žnidaršičeve pa je, da se materialna odškodnina vpiše vsem Slovincem, ki so jo takrat imeli. Pravi, da je v gospodarstvu kar 900 milijonov mark vredno premoženje, ki je bilo po vojni zaplenjeno raznim izdajalcem, kolaboracionalistom in podobnim. Civilnim žrtvam vojnega nasilja tako ne preostane nič drugega kot to, da še dolgo živijo, da bodo lahko vendarle dočakali uresničitve vseh svojih zahtev.

Semaforizirano križišče v Luciji Alea Celje ni edini krivec za zamude?

Po daljši zamudi naj bi prvo semaforizirano križišče v Luciji in piranski občini nasploh, začelo delovati 1. februarja. Širša Podvozna cesta olajšanje za voznike - in nič več poplav na križišču?

Janko Borinc razkazuje novinarju Primorskega utripa "pomankljiv" načrt, ki naj bi ga priskrbel izvajalec Občina Piran.

kazala pri sanaciji Župančičeve ulice v Piranu, kar naj bi je bil tudi eden izmed poglavitnih razlogov, da je dobila delo po javnem razpisu za gradnjo t r e t j e g a odstavnega pasu na Podvozni cesti, semaforizacijo, postavitev kanalizacije, vodovoda, avtobusnega postajališča in parkirišča ter še naknadno za poseben projekt iz g r a d n j e tlačnega meteornega kanala v Luciji. Investicija katere naročnik je piranska občina, bi morala biti končana do 20. oktobra 1998. Dela pa, kot stvari sedaj kažejo, v celoti ne bodo dokončana pred koncem februarja, semaforji pa bi po zagotovilih

Družba z omejeno odgovornostjo Alea Group iz Celja se je dobro iz-

izvajalca lahko začeli delovati s 1. februarjem.

Ker nekatere Lucijčane zanima zakaj se ta dela tako dolgo vlečejo, smo želeli dobiti nekaj informacij neposredno od glavnega izvajalca Alea Group d.o.o. Celje. Vodja gradbišča je Janko Borinc, gradbeni tehnik, odgovorni vodja pa je Natalija Krašovic, ing. gr.

Zakaj še niste dokončali z deli?

"Vi ste prvi novinar, ki ste prišel k nam vprašat kaj je na stvari, sicer pa tako ali tako ne berem napihnjenih in nestrokovnih člankov", mi je za začetek dejal vodja gradbišča Janko Borinc, ki mu očitno ni vseeno za stroške, ki nastajajo, ker so že predolgo na gradbišču.

"Z deli smo pričeli mesec dni kasneje, predvsem zaradi tehnične dokumentacije, ki bi jo moral priskrbeti investitor". Janko Borinc nam je najprej pokazal načrte in "dokazni material"

(fotografije) na kaj vse nepredvidenega so naleteli njihovi gradbinci pri izkopih zemlje. Načrt, ki ga je priskrbel izvajalec, narisal pa projektant Anton Fonda, je bil pomankljiv oziroma ni dajal pravih podatkov o tem kaj se skriva pod zemljo, pravi sogovornik. Temu pravijo gradbinci slab podzemni kataster. Ne vemo, če je to tipično za piransko občino? Ker pač obstoječi komunalni vodi niso bili v celoti zarisani, so se začeli problemi, je dejal vodja gradbišča. Pravilno so bili zarisani le vodi od Telekomu, je dodal.

Zgodbe še zdalec ni konec.

"Če bi Podvozno cesto v celoti za nekaj časa zaprli, bi dela dokončali veliko hitreje, tako pa so delavci morali delati kar med prometom in se

izpostavljati nevarnosti", da pride do nesreče.

Kaj pa domnevna jeza Lucijčanov in voznikov? "Do nas ni prišel nihče, da bi protestiral. Bili smo tudi na občini pri županji, ki je dejala, da ni bilo posebnih protestov."

Kako bo poslej z meteornimi vodami. Znano je namreč, da je križišče pri marketu Degro ob hudih nalivih poplavljaljo

"Večina meteorne vode iz hudournika Lucije ne bo tekla več po kanalu pod cesto, ker smo položili vzporedno cev, nekakšno bay-pass. V prejšnji cevi so bile pomešane fekalne in meteorne vode. Vendar, dotok vode je priključen v meteorni (vedno poln) kolektor na obalni cesti. Dvakrat sem opazoval kaj se dogaja ob hudih nalivih. Voda se v

ceveh napolni in celo dvigne pokrov. Ni izključeno, da ne bo prišlo do podobnih problemov, zlasti ob hudih nalivih."

Na odseku Podvozne ceste pod mostom ste delali cel teden, dovoljenje za zaprtje ceste pa ste imeli le za tri dni.

"Investitor je sprva zahteval, da ob posegih pod mostom poteka promet nemoteno, kar pa ni bilo mogoče. Po projektu je bil tukaj le vodovod, a dodatno smo morali napeljati še kabelsko kanalizacijo za elektriko. Izkop je meril 5 metrov. Tudi vreme nam kar nekaj časa ni bilo naklonjeno"

Kje bo sedaj novo avtobusno postajališče?

"Takoj za mostom v smeri proti Koprju je odstavni pas na katerem gradimo novo avtobusno postajališče. Prejšnje, ki smo ga morali zaradi širitve ceste odstaviti je bilo prav tako na Podvozni, pri marketu Degro".

Kako je s prvimi semafori v piranski občini? Kdaj bodo začeli delovati in ali se bodo tudi poslej nabirale kolone?

"Zaradi nas semafori lahko začnejo delovati že v čez 14 dni, torej 1. februarja. Seveda, če bo investitor do tega datuma pridobil soglasje Elektra Primorske."

Samo to?

"Treba je še napeljati dovod elektrike iz bližnjega stolpiča in ne iz omarice, ki je namenjena za kabelsko televizijo, kar je bilo sprva mišljeno. Ta poseg ne bo tarjal dolgo."

Se je Alea Group Celje pri tej investiciji uštela, zakalkulirala?

"Pogodbena cena znaša 82 milijonov tolarjev. Končne situacije še ni, upoštevala pa bo izračun stroškov za dodatna naročila investitorja; plinska napeljava, elektrika in drugo. Naš glavni problem je čas. Na gradbišču smo precej dlje kot smo sprva načrtovali. Tudi to namreč stane."

Ukmarjeva cesta bo še počakala.

Lucijčani so nas spraševali ali bo Alea Celje, ki ima v Luciji celotno gradbeno operativno sanirala tudi del Ukmarjeve ceste. Vodja gradbišča nam je povedal, da oni za to nimajo nobenega naročila.

Rižanski vodovod je moral premestiti tudi glavno vodovodno cev. Zaradi tega je za kratek čas nekaj stanovalcev v Luciji ostalo brez vode.

Fotografije, ki nam jih je izročil vodja gradbišča Janko Borinc kažejo na "odkritje" kable in p o d o b n e podzemne napeljave, ki jih ni bilo v načrtu. Dokaz več, da za zastoj ni kriva le ena sama stran. Kako bodo potekala pogajanja in dokazovanje krivde za zamude in višje stroške od načrtovanih še ni znano. Lucijčani pa bodo ne glede na vsa dogajanja okrog gradnje, ki bodo tako kot vse kmalu pozabljena, končno le imeli širšo in bolj prepustno Podvozno cesto, štiri semaforje in še kaj.

Zeleni Obale

Uspešni pri kampanji zoper način financiranja gradnje TET 3

Zeleni Obale so tri dni pred zapovedanim referendumom za 10. januar 1999, v prostorih Italijanske narodne skupnosti v Kopru sklicali javno tribuno. Pogovora se je udeležil tudi predsednik Zelenih Slovenije Miha Jazbinšek, ki je argumentirano predstavil morebitne posledice, finančne in ekološke, ter opozoril na pomankljiv finančni načrt iz katerega ni lahko razbrati kako so avtorji prišli do izračuna amortizacije. Trdil je, da finančna konstrukcija za izgradnjo TET 3 ni bila zaprta. Zeleni so bili prepričani, da termoelektrarne Trbovlje 3 nikoli ne bi bila

sposobna proizvajati električne energije po evropskih cenah in ne bi mogla zadostiti veljavnim ekološkim normam. Po mnenju Zelenih Obale izgradnja tega objekta ne bi reševala energetskega vprašanja Slovenije in ne nujne socilane in gospodarske preobrazbe Zasavja. Ogromna predračunska vrednost 55 in več milijard tolarjev in druge neznanke iz finančne konstrukcije, bi po mnenju Zelenih v primeru realizacije, še dolga desetletja bremenila Slovenke in Slovence. Referendum so razpisali na zahtevo 30 poslank in poslancev Državnega

zbora. Stroški referenduma so znašali okoli 360 milijonov SIT. Vlada sedaj po tem fiasku, ki se mu reče predhodni zakonodajni referendum, išče nove možnosti in oblike sanacije oziroma dograditve obstoječe termoelektrarne v Trbovljah in tudi drugačne finančne vire.

Na sliki: Zeleni v Kopru opozarjajo. Volilni odbor v Luciji (Volišče 4) zaradi slabe udeležbe na referendumu (od 1124 volilnih upravičencev glasovalo le 108), skorajda brez pravega dela.

Rodil se je nov sporazum

Odprtost in sodelovanje pogoj za uspeh

Podpisniki sporazuma o skupnem sodelovanju v piranski občini so se odločili, da bodo delovali v korist občanov in občine kot celote. Sicer to niti ne bo tako težko, saj so si programi strank zelo podobni in jih torej ne bo težko uskladiti ter nato izvajati skupnega programa v tem mandatnem obdobju, ne glede na strankarsko pripadnost.

Zakaj smatram ta sporazum za uspeh?

Zato, ker je edini sporazum, ki postavlja morebitne strankarske razprtije na stran;
Zato, ker sporazum daje prve znake rojevanja nove miselnosti v naši občinski politiki;
Zato, ker zanemarija osebne in strankarske koristi;
Zato, ker je tak način razmišljanja v splošno korist občanov;
Zato, ker upam, da bodo tudi svetniki nepodpisniki tega sporazuma, pri odločanju dobro premislili, kakšna stališča bodo zavzeli;
Zato, ker smatram, da se bo tudi politični vrh zavedal, zakaj so ga izvolili;
Zato, ker vidim v tem sporazumu velik dosežek v korist občanov in upam, da kmalu tudi v korist državljanov Slovenije.
Zato želim občinskemu svetu Piran skladno in uspešno delo v tem mandatnem obdobju.

PAGO

V pripravi Predlog razdružitve občine Koper

Vladna služba republike Slovenije v skladu z odločbo Ustavnega sodišča že pripravlja predlog razdružitve Mestne občine Koper

Tik pred božičnimi prazniki je bil pri predsedniku državnega zbora dr. Janezu Podobniku delovni razgovor na katerem so sodelovali županja Mestne občine Koper Irena Fister, predsednik občinskega sveta Lojze Peric, minister za lokalno samoupravo Božo Grafenauer, Vili Trofenik, predsednik komisije DZ za lokalno samoupravo ter predstavniki službe Vlade RS za lokalno samoupravo in sekretariata DZ za zakonodajo in pravne zadeve.

Predstavniki Mestne občine Koper so seznani, da bo vladna služba v skladu z odločbo Ustavnega sodišča, pripravila predlog razdružitve občine Koper. Županja Irena Fister in predsednik občinskega sveta Lojze Peric sta poudarila, da bi moral državni zbor sprejeti ustrezne sklepe, s katerimi bi legitimiral podaljšanje mandata izvoljenih organov MO Koper, saj je to odločitev sprejelo Ustavno sodišče, ki take pristojnosti nima, da je bila občanom Mestne občine Koper kršena volilna pravica, saj zakon o volitvah pozna le predčasne in redne volitve in da bo moral predlog razdružitve občine Koper, ki ga bo pripravila vladna služba, ponovno v celoten postopek in preverjanje na referendumu.

Ponovno sta poudarila tudi, da je odločitev Ustavnega sodišča, ki zahteva razdružitve občine Koper politična, da imamo ta trenutek v Sloveniji 101 občino, ki ne izpolnjujejo vseh zakonsko predpisanih minimumov, vendar za ustavno sodišče niso sporne, ker so se zanje odločili volivci ter da področje lokalne samouprave potrebuje korenite spremembe, saj bo čas kmalu pokazal, da je tako močno drobljenje škodljivo za občine same, sporoča Zdenko Ferletič, svetovalec Županje Mestne občine Koper za področje informiranja.

5 zvezdic tudi Grand hotelu Emoni

Upravna enota Piran je 13. 1. 1999 izdala odločbo, s katero se Grand hotel Emona Bernardin uvršča v kategorijo 5 zvezdic. To je poleg Grand hotela Metropol že drugi nastanitveni objekt v Portorožu, ki se lahko ponaša z visoko kategorijo. Reči pa je treba, da so se hoteli prejšnjih A kategorij tako ali tako v tujini predstavljali s petimi zvezdicami, kajti naših kategorij (A,B,C, D) tuji poslovni partnerji niso povsem dobro razumeli, zato jim je bilo treba vedno pojasnjevati kaj te črke pravzaprav pomenijo in kakšna ponudba stoji za njimi.

Vodstvo Hotelov Bernardin se zaveda pomembnosti nujenja kakovostnih storitev in že vrsto let vztrajno stopa po tej poti, s ciljem zadovoljstva gostov, seveda. V strategiji razvoja do leta 2002 so si zastavili kar nekaj zahtevnih ciljev. Želijo namreč razviti kakovosten in specifičen hotelski kompleks, ki bi nudil kakovostne storitve ciljnim skupinam kongresnih, počitniških in individualnih, družinskih ter skupinskih gostov.

Prvi letošnji sejem v Ljubljani

Sejem MODA FASHION '99 bo od 10. do 12. februarja za strokovno publiko in akreditirane novinarje pa že dan prej, 9. februarja.

Letošnji osrednji slovenski modni sejem se bo odvijal na 4000 kvadratnih metrih neto razstavnih površin, predstavilo pa se bo neposredno okoli 130 razstavljalcev. Prisotna bodo vsa vodilna slovenska modna podjetja ter najvidnejši zastopniki, sodelovali pa bodo še razstavljalci iz Avstrije, Češke, Hrvaške, Jugoslavije, Madžarske, Poljske in Romunije. Med razstavljenim bo največ moške, ženske in otroške konfekcije, na ogled pa bodo tudi jeans in casual program, perilo in tekstilije ter galanterija in modni dodatki. Novost letošnjega sejma je salon optike, ki bo postavljen v Jurčku. Društvo optikarjev Slovenije bo predstavilo okoli tri tisoč modnih okvirjev priznanih oblikovalcev. Na sejmu bo tudi nekaj tradicionalnih razstav, Društvo modnih oblikovalcev in modelarjev bo imelo svoj ustanovni občni zbor in bo predstavilo tudi modne tendence. Na sejmu se bo zvrstilo tudi več posvetov (Označevanje tekstilnih izdelkov, priprave na uvedbo DDV) in predavanj. Utrip sejma bodo popestrile tudi vsakodnevne modne revije. Podelili bodo pet Ljubljanskih zmajev ter razna druga priznanja proizvajalcem in oblikovalcem.

Ljubljana Predstavili bodo zasnovo novega sejmišča

Predstavniki Ljubljanskega sejma bodo na neformalnem srečanju z novinarji (Restavracija Turist na Gospodarskem razstavišču v sredo, 20. 1. 1999 ob 11.00 uri) seznanili udeležence srečanja o lanskim sejmskih prireditvah in ciljih za naprej, hkrati pa bodo predstavili idejno zasnovo (prostorski preizkus) izgradnje novega sejmišča na lokaciji ob Letališki cesti.

V portoroškem Avditoriju v četrtek, 21. januarja ob 19.00 uri

Večer z gostom, očetom Francom

Portoroški župnik Franc Prelec, prejemnik najvišje lanske občinske nagrade Občine Piran za delo na verskem, kulturnem in turističnem področju bo v četrtek, 21. 1. zvečer ob 19. uri v portoroškem Avditoriju, spregovoril o problemih mladih ljudi, o svobodi in odgovornosti, spolnosti in ljubezni, o družini, samostojnosti, medijih, odvisnosti od njih, o vključevanju v javno delo in o duhovnih programih. Oče Franc veliko ve prav o stvarih, ki so zelo pomembne, a se o njih tako malo pogovarjamo. Z njim se bo pogovarjala Jana Kandare. Vstopnine ni.

Obstoja LDS

Komunalni redarji so v glavnem že počistili ostanke volilnih plakatov in napisov. Napis LDS v Luciji se pa kar dobro drži.

Mali oglasi

Kombi 900 AK, letnik 1988, 45000 km, solidno ohranjen, primeren za obrt, prodam za 110.000 SIT
Pokličite: 066/ 770-185

Golf Evropa, 1,8, letnik 1995, 42 000 km, električno zaklepanje, pomična streha, prodam za 1.700.000,00 SIT
Telefon: 066/ 746 - 926

Slikopleskarska dela opravljam
Poličite: 061/ 735-755

Honorarno delo
Honorarno delo nudimo ekonomskemu propagandistu ali propagandisti za pridobivanje oglasov za časopis na območju Slovenske obale.
Pokličite: 066/ 770-185 ali 773-602

Časopis Primorski utrip išče dopisnika za šport za območje občine Piran, Izole in Kopra.
Pokličite: 066/ 770-185 ali 773 - 602

Še eno glasilo, ki obeta

Družba za prirejanje iger na srečo Casino d.d. Portorož je novembra letos izdala svojo prvo številko internega glasila Casino informacije

Izšlo je na 22 straneh v nakladi 1000 izvodov. Izdaja ga uredniški odbor v sestavi David Božič, Marjan Simonovič, Patrizia Budak, za tehnično urejanje pa skrbi Boris Vuk. Uvodnik z naslovom Potovanje se začne s prvim korakom je napisal Aldo Babič, predsednik uprave družbe Casino Portorož, ki je pozdravil rojstvo že dolgo pričakanega glasila s katerim naj bi v njihovem podjetju bistveno izboljšali pretok notranjega komuniciranja in informiranja. Urednik Boris Vuk pod naslovom "Fortuna na tehtnici Justicije" opisuje novejšo prehojeno pot Casinoja, postopke lastnjenja in registracije. Tomaž Berus piše o strategiji slovenskega igralništva, Vlado Munda o On - line sistemu, ki v bistvu pomeni tudi kontrola dela v igralnici. Na 14. strani glasila se predstavlja Riccardo Ernestini. Matjaž Žnidaršič, novi direktor marketinga v Casinoju, ki je prišel iz Hotelov Bernardin, na 15. in 16. strani glasila opisuje svojo zamisel organizacije

marketinškega sektorja, ki mu želi vtisniti pečat profesionalnosti. Miran Lipovec, ki je bil kar precej dolgo v sporu s firmo in sedaj že nekaj časa tam spet dela, je na 17. strani pod naslovom Izhod iz stagnacije s pomočjo projektne organiziranosti kritično zapisal, da v podjetju nimajo posebnega organa, ne posebej pooblaščen osebe, ki bi imela nalogo identificirati pro-bleme, zastoje ali napake, poiskati rešitve ter odrediti ukrepe za odpravo pomanjkljivosti. Tako ne obstaja niti možnost, da bi tisti, ki imajo predloge za izboljšave, komurkoli te predloge sploh posredovali, kaj šele, da bi jih kdorkoli obravnaval. Interno glasilo Casinoja menda ne bo prostor za samohvalo vodilnih, kot se to v podobnih podjetniških glasilih rado dogaja, ampak bo v njem prostor tudi za stroko in morebitne kritične pripombe delavcev. Uredništvo je v prvi številki objavilo tudi interni razpis za ime glasila.

Portoroška bencinska črpalka - otvoritev v začetku marca.

OMV - Istrabenz Koper odpira v Portorožu sodobno ekološko naravnano bencinsko črpalko, kjer bosta tudi trgovina in bife s teraso. Vrednost investicije je okoli 200 milijonov SIT.

Koncert zabavne glasbe v Avditoriju

V soboto, 30. januarja ob 20.30 bo v portoroškem Avditoriju koncert zabavne glasbe Ura brez kazalcev. Nastopili bodo Big Band RTV Slovenije, Anika Horvat in njeni gostje: Čuki, Jan Plestenjak, Matjaž Jelen in Miran Rudan, ki bodo priredili večer slovenskih vedno zelenih melodij. Vstopnina je 1000 SIT, za študente in upokojece 800 SIT.

TV PRIMORKA
TRSTELJ 67 KANAL
tel.: (065) 36-236 - fax: (065) 32-325
Televizija Primorka že štiri leta med nami

kronika dneva in noči

Druga plat portoroškega turizma Za nepopravljive turistični osati

Turistično društvo Portorož nam je poslalo seznam prejemnikov turističnih osatov '98, ki jih podeljuje "Turistična patrulja", ob rednem ocenjevanju in spremljanju urejenosti kraja. Osate podeljuje TD Portorož kot dobronamerno opozorilo in naj bi pomenili poziv naslovnikom k ureditvi navedenih črnih točk v naši turistični ponudbi in izgledu kraja:

Kdo si je po oceni turistične patrulje v letu 1998 prislužil turistični osat?

1. Stari hotel Palace
Za neurejen, dotrajan, zapuščen portoroški lepoteč - kulturni spomenik.
V vednost: Ministrstvo za kulturo, Ministrstvo za malo gospodarstvo in turizem, Občina Piran in Imperial Palace d.o.o. Portorož.
2. Avditorij Portorož - neurejeno parkiranje
Naslovljeno: 1. Avditorij Portorož, 2. Občina Piran.
3. Vojkov dom - naslovljeno v vednost lastniku.
4. Virginia Portorož - naslovljeno

Aurori d.o.o.

5. Parkirišče ob Kaštelu - naslovljeno Ars Inženiringu Ljubljana in najemniku Branku Rajnoviču.
6. Kaštel Portorož - naslovljeno na Intour d.o.o. Portorož in JP Okolje Piran
7. Parkirne ure. Parkiranje ob dvopasovnici in plačevanje parkirnine nasploh. Naslovljeno Občini Piran in JP Okolje Piran.
8. Slaščičarski zabojniki v Portorožu - naslovljeno na Urad za urejanje prostora Občine Piran.
9. Music Club - stari Palace hotel. Naslovljeno: Marjan Fujan, Hoteli Palace d.d., Občina Piran. Fitness tabla na stavbi Palace hotela - ni več fitnessa.
10. Restavracija Jadran - neurejena okolica, ozadje. Tivoli klub - nespodobni grafiti. Naslovljeno na Hotele Palace.
11. Stavba Stara cesta 5 - Zeleni Pirana - izložbeno okno (visi zavesa, urediti okna).
12. Stavba stara cesta (bivša krojačnica in čevljarstva hišica Portorož).
13. Mini market Jestvina, Belokriška 17 - neurejena okolica.

Naslovljeno Jestvini Koper d.d.

14. Podrtija na začetku Vilfanove ulice. Naslovljeno - Urad za urejanje prostora Občine Piran.
15. Bivša Gluhonemnica - stanovanjski objekt Hotelov Bernardin d.d. - ograja igrišča. Naslovljeno Hotelom Bernardin.
16. Avtopralnica in avtoservis Bernardin pri Korotanu. Naslovljeno lastnikom: Visokošolsko središče Koper in Ministrstvo za šolstvo.
17. Avtobusno postajališče Portorož - ni nadstrešnice za potnike. Naslovljeno: I&I Koper.
18. Mega panoji v portoroškem centru - letoviškem kraju, neprimerna lokacija. Naslovljeno: Občina Piran - Urad za urejanje prostora in Metropolis Media.
19. Dostop do glavne ceste k Centru za korekcijo sluha - začetek Sončne poti. Naslovljeno: JP Okolje Piran.
20. Jernejev kanal v Seči - odpad odsluženih plovil pri gostilni Ribič. Naslovljeno: Občina Piran - Urad za urejanje prostora in Ministrstvo za okolje in prostor.
21. Jachtng Club Bernardin
22. Radovič Benedikt

Prodala že prodano stanovanje

Piranski policisti so podali kazensko ovadbo zaradi goljufije zoper 50-letno B.F. z območja Pirana, ki je kupca K.V. oguljufala za 4,4 milijona SIT, saj mu je prodajala stanovanje, ki je bilo že prodano.

Zaželel si je sv. Jurija

Neznani storilec je konec decembra iz starega hotela Palace v Portorožu odtujil zastekleno krilo okna, na katerem je podoba svetega Jurija na konju. Zadovoljil se je tudi z zidnim svečnikom zlate barve. Višina materialne škode znaša po nestrokovni cenitvi okrog 300.000,00 SIT.

Nesreča v Osapski steni

Za 28-letno V.D.,državljanke republike Češke, se je plezanje v Osapsko steno končalo zelo slabo. Verjetno ji je zdrsnilo in padla je z višine 2 metrov na hrbet ter zadobila hude telesne poškodbe. Odpeljali so jo v izolsko bolnišnico, kjer so jo zadržali na zdravljenju.

Neznanec oškodoval Jestvinino

Nekateri nepridipravi med prazniki niso počivali. Neznanec je v Koprulomil v osebni avtomobil koprške registracije, očino last koprške Jestvine DD. Iz notranjosti avtomobila je odnesel poslovni kovček, nekaj daril in kartico za točenje goriva. Firmo je oškodoval za 45.000,00 SIT.

OKC obvešča

Razbijali stekla

Sežanski policisti so napisali kazensko ovadbo zoper 24 letnega A.Ž. iz Nove Gorice in 24 letnega D.A. iz okolice Nove Gorice zaradi kaznivega dejanja poškodovanja tuje stvari. Omenjena dva utemeljeno sumijo, da sta za novoletne praznike, 1. januarja okoli 13.30 v Sežani na Stjenkovi ulici s kamni razbijala stekla na tovarni Pletenici.

Iz odklenjenega avtomobila ukradel denarnico

Koprski policisti so 12. 1. popoldan prijeli 27 letnega Koprčana, ki je izkoristil krajšo odsotnost oškodovanke F.L. iz Kopra ter ji iz odklenjenega osebnega avtomobila ukradel denarnico v kateri je imela okoli 70 tisočakov in osebne dokumente. Svoje dejanje bo pojasnil še pristojnemu sodniku.

Piranski policisti prijeli tri državljane Romunije

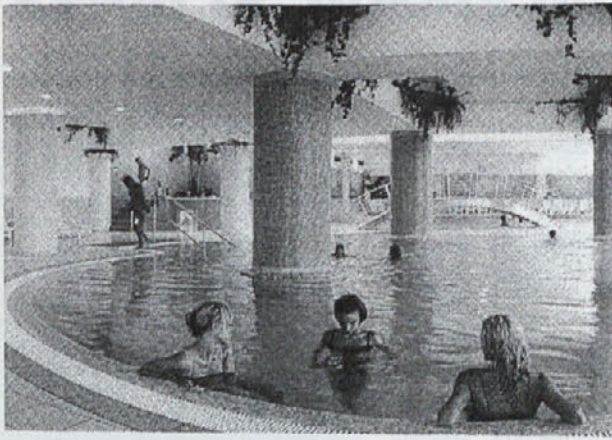
Piranski policisti so 12. januarja, po obvestilu občana, prijeli tri državljane Rumunije, ki so ilegalno prišli v Slovenijo iz Republike Hrvaške. Po postopku pri sodniku za prekrške so jih predali hrvaškim varnostnim organom.

NAGRADNA KRIŽANKA št.59 Hoteli Morje d.d.

Hoteli Morje d.d. poklanjajo izžrebancem za pravilno rešitev križanke št.59 tri nagrade in sicer brezplačni vstop za dve osebi v njihove bazene. Rešitve pošljite na naslov Primorski utrip, Liminjanska 91, 6320 Portorož do 6. februarja 1999.

Za št. križanke 58 SOČA d.d. Koper je žreb določil naslednje nagrajence:

Anita Dekleva, Parecag 154, Sečovlje prejme 25 kg barve za beljenje; Ricardo Gei, Liminjanska 91, Jucija prejme smučarski pulover; Slavica Frumen, Liminjanska 83, Lucija, prejme CD ploščo. Nagrajence bomo pisno obvestili v kateri trgovini Soče lahko dvignejo nagrado.

PRIMORSKI UTRIP	EGIP. BOŽAN- STVO	PREGLE- DOVALEC. NADZORNIK	GLAVNO MESTO GRČIJE	PRAZEODIM	OTOK V KVARN. ZALIVU	PRED- STOJNIK SAMO- STANA	ČAROVNIK	MOŠTVO
KRAJ PRI PODGRADU								
VRSTA PAPIRNATE EMBALAŽE ZA TEKOČ.								
STARO- RIMSKI POZDRAV				LUKA V J. ITALIJI				
VRSTA KRUHA	PESNICA SEIDEL			IZPRA- ŠEVALEC	KANON			
	PRIJETEN VONJ				GL. MESTO MOLDAVIJE V ROMUNIJI			
						DIHANJE		
						NAJVEČJA LUKA NA HRVAŠKEM		
							ZDRAVILNA RASTLINA	
							RIMSKI HIŠNI BOG	
							NADST- ROPJE	
							TEGOBA	
							NAJVIŠJA GORA V TURČIJI	
SESTAVIL MILKO EMERŠIČ	PRISTOJ. ZA NASTOP NA TEKMOV.	ZDRAVILNO PROTI VNUTRU	SL. GEOGRAFI (LUDVIK)	REKA V VZHOJNI SIBIRIJI	TELOVADEC CERAR			
					VRSTA JEGULJE			
					GORENJSKI BALKON			
GENUS								
TELE- GRAFSKO SPORO- CILO								
SLADEK JUŽNI SADEŽ								
RISANI FILM								
TEHNIČIJ								
MANE- KENKA GAZIBARA								
NEKDANJI PREBIV. NA NAŠEM OZEMLJU								
ST. GRŠKI ZDRAVNIK IN DIDAK. PESNIK								
RUSKA BALERINA PAVLOVA								

HOTELI MORJE d.d.
PORTOROŽ PORTOROSE SLOVENIJA

šport in kultura

Športnik občine Piran '98

Skupna prireditev in uradna razglasitev rezultatov ter podelitev priznanj bo v soboto, 30.1.1999 ob 17.00 uri v Športni dvorani v Luciji.

Spoštovane športnice, dragi športniki in športni delavci!

Šport ima v naši občini Piran dolgoletno tradicijo, ki je bila tudi v letu 1998 kronana z različnimi vašimi uspehi. Izbor najboljše posameznice in posameznika, najboljše ekipe, državnih prvakov in zaslužnih športnih delavcev ter ovrednotenje rezultatov za priznanje za leto 1998 poteka nekoliko drugače kot je bil običaj doslej. Izbor bo opravila posebna nevtralna komisija v kateri so predstavniki Občine Piran, Športnega centra in Primorskega utripa.

Vi, dragi bralci pa lahko v našem časopisu glasujete za najboljšega mladega in športnika Pirana '98 (samo še v tej številki), ki je po vaši oceni najbolj perspektiven in bo prejel posebno nagrado Primorskega utripa. Obvestite o prireditvi vse svoje prijatelje znanke in ljubitelje športa. Prireditve je zasnovana kot vesela in slovesna.

primorski utrip

OBČINA PIRAN
COMUNE DI PIRANO

ŠPORTNI CENTER PIRAN
CENTRO SPORTIVO PIRANO

Glasovnica št. 1

Najboljši mladi športnik Pirana 1998

Glasujem za najboljšega mladega športnika Pirana '98

Izrežite glasovnico in jo pošljite na naslov:

Primorski utrip Liminjanska 91, Lucija, 6320 Portorož
s pripisom najboljši mladi športnik '98

Mike Tyson - "ubijalska mašina" tokrat ne bo grizel

Svetovno znani boksar Mike Tyson (45 let) je v svoji boksarski karieri že 39 krat knokautiral svoje nasprotnike. Nemški Bild je pod Tysonovo sliko na naslovnici zapisal, da je on prava ubijalska mašina, ki tokrat verjetno ne bo tudi grizla. Znan je namreč škandal izpred 19 mesecev, ko je svojemu nasprotniku Holyfieldu odgriznil desno uho. 16. januarja zvečer po našem času se je Tyson v Las Vegasu pomeril z belim izzivalcem iz Južne Afrike, Francoisom Botho, ki pa je mlajši (ima 30 let) in nekoliko manj mišičast.

49. kongres Aiest bo v Portorožu

V kongresnem centru Hotelov Morje od 28. 8. do 2. 9. 1999

Priprave na 49. kongres Mednarodnega združenja znanstvenih ekspertov v turizmu (AIEST) potekajo nemoteno, pišejo Turistične novice, glasilo Nacionalnega turističnega združenja.

Predsednik organizacijskega odbora in član AIEST mag. Janez Sirše je s predsednikom dr. Petrom Kellerjem in drugim ožjim vodstvom AIEST, že uskladi prvi osnutek znanstvenega programa tega kongresa. Tema kongresa bo: Turizem kot strateški dejavnik razvoja krajev. Cilj kongresa znanstvenih ekspertov v turizmu je oceniti in izmenjati izkušnje o aktualnem stanju in strokovnih izsledkih ožjega področja znotraj turistične problematike razvoja krajev. Na kongresu želijo obravnavati tudi čimveč konkretnih primerov, zato bo že pred začetkom kongresa na povabilo organizacijskega odbora prišlo v Portorož, Piran, Izolo in na Kras nekaj ekspertov, ki bodo iz svojega zornega kota ocenili stanje na področju turizma v omenjenih krajih. Na kongresu AIEST '99 pričakujejo več kot 150 udeležencev. AIEST ima svoj sedež v Švici.

Nov prospekt Izole

Ob koncu letošnjega leta so v Izoli izdali nov prospekt Izole, ki nosi slogan na naslovnici Mediteran na vašem pragu, mapo ter plakat Izole. Predstavitev novih turističnih publikacij Izole je pripravil GIZ (v. d. direktorja Igor Franca). Prospekt je izšel v nakladi 30.200 izvodov.

Galerija Meduza Koper

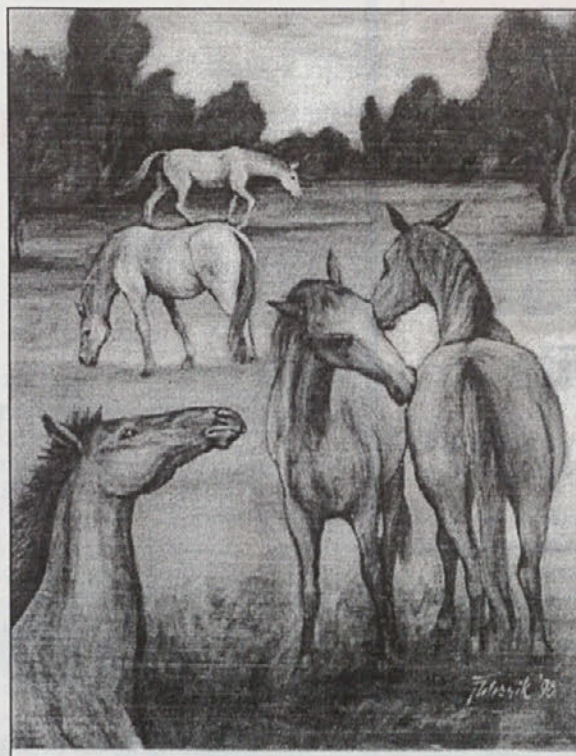
Pregledna razstava grafik Marija Preglja bo od 22. januarja do 18. februarja

V petek, 22. januarja bo ob 19.00 uri v galeriji Meduza v Kopru otvoritev pregledne razstave grafik slikarja in grafika Marija Preglja, ki sodi v projekt Grafika Slovenije po letu 1945. Marij Pregelj (1913 - 1967) je eden ključnih slikarjev slovenske umetnosti 20. stoletja; dobitnik dveh Prešernovih nagrad, zlasti za slikarstvo in ilustracijo. Grafični opus, hrani ga Moderna galerija Ljubljana in Muzej savremene umetnosti Beograd, je javnosti manj poznan, dokazuje pa, da mu je bilo grafično ustvarjanje enakovreden medij slikarskemu in ilustraciji. Razstavljeni grafični listi v tehnikah lesoreza, linoreza in litografije so iz obdobja med leti 1953 do 1967 in so iz zbirke Moderne galerije Ljubljana, v koprski galeriji Meduza pa bodo na ogled do 18. februarja 1999.

Slikar in kipar Franc Železnik

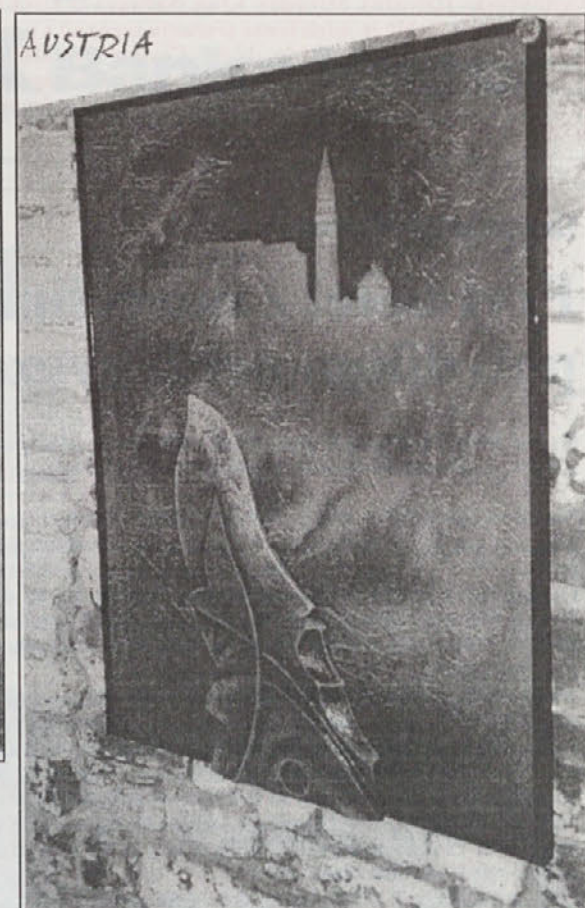
Razstava v prostorih Banke Koper

Otvoritev razstave slik, reliefov in skulptur v lesu bo 1. februarja ob 18.00 uri. Razstava bo odprta do 28. februarja 1999.

Slikar in kipar Franc Železnik se je rodil leta 1938 na Kolku nad Završkim zagorjem. Po končani Litijski gimnaziji se je vpisal na šolo za umetno obrt v Ljubljani, kjer je leta 1959 tudi diplomiral iz slikarstva in kiparstva. Njegova likovna nadarjenost in želja po študiju ga je vodila še na dunjasko akademijo in še na izpopolnjevanje v Dortmund. Še v času njegovega študija je dobil naročilo za izdelavo kipa indijskega premiera Ghandija. Kip sedaj krasi prostore konzulata v Zagrebu. Železnik je živel v Piranu in deloval kot likovni pedagog, kasneje pa kot oblikovalec v Tomosu in v Turistični organizaciji Portorož (TOP). Samostojno razstavlja že od leta 1960, je tudi član društva profesion-

alnih umetnikov Avstrije, kjer trenutno živi in ustvarja že 10 let. Na piranskem Ex tempore sodeluje od samega začetka, saj je tudi soustanovitelj. Za svoja dela je prejel številna priznanja in nagrade. Sodeloval je tudi na številnih slikarskih kolonijah v domovini in tujini. Poleg slikarskih tehnik v olju in akrilu, upodablja tudi v kiparstvu. Njegov najljubši material je les, iz katerega izvablja zanimive oblike, ki presegajo realistične motive. Poleg istrskih motivov, ki so mu bili najljubši, posega v svet bogate fantazije, obliko in barvo. Železnik je eden tis-

tih umetnikov, ki skuša s svojimi novimi deli vedno presenetiti. To bomo nedvomno lahko videli tudi na razstavnem prostoru v Banki Koper. Njegov moto na likovnem področju je nenehno iskanje nekaj drugega, nekaj novega.

Trenutno živi in ustvarja v svojem ateljeju v Avstriji, njegova želja pa je, da bi se vrnil v rodno Slovenijo.

FK
Na sliki: Ex Tempore Piran '98 in Lipicanci (akril).

Tri zgodbe - knjižni prvenec Franeta Goljevščka

Sredi decembra lani so v Mestni knjižnici Piran predstavili knjižnega prvenca Tri zgodbe, ki je pred kratkim izšel v samozaložbi. Avtor, izolski publicist Frane Goljevšček ne sodi med književne začetnike (rojen 1936 v Ligu nad Kanalom ob Soči), saj se z literarnim snovanjem ukvarja že od mladih let. Njegovo pisateljsko nadarjenost pa je v minulih letih v precejšnji meri ožigosala razpetost med svetom umetnosti in svetom politike. V treh kratkih zgodbah; Volitve na vasi, Zločin v Otočanih in Dragi maršal Tito, nas avtor popelje v svoj sanjski svet, obarvan bolj s

temnimi kot svetlimi barvami, razmišlja o avtorju Slavko Gaberc. "Volitve na vasi" bi lahko opredelili kot politično satiro na račun lokalnih političnih zanesenjakov majhnega kraja v provinci. Tragikomične spletke članov političnih strank pred volitvami, manipulacije z navnimi posamezniki...

Drugo zgodbo "Zločin v Otočanih" je avtor opredelil kot kriminalko, ki pripoveduje o najhujšem sodobnem slovenskem rakavem obolenju - liberalni pogoltnosti posameznikov in interesnih skupin.

Goljevščekova trilogija se zaključuje s

tragedijo "Dragi maršal Tito". In zakaj ravno s "tragedijo"? Poenostavljeno povedano gre tukaj za tragično občutenje ne tako majhnega števila posameznikov, ki so v jeseni življenja soočeni s sesuvanjem vrednot socializma, ki naj bi jih obvarovale pred "izkoriščanjem človeka po človeku". Po drugi strani pa gre za deziluzijo neke generacije, ki je svojo prihodnost gradila na utopičnih temeljih Titove karizmatične osebnosti oziroma niti v sanjah ni pričakovala, da bodo nove sistemske spremembe znova aktualizirale stari latinski izrek: Homo homini lupus!

NAROČAM

primorski utrip
NAROČILNICA

Ime in priimek _____

Točen naslov _____

Poštna številka _____

Letno naročnino (12 števk Primorskega utripa) v višini 1.440 SIT bom poravnal s položnico (fizične osebe) oziroma osem dni po prejemu računa (pravne osebe).

Datum _____ Podpis _____

Izpolnjeno naročilnico pošljite na:
INFORMA Portorož, Liminjanska 91, Lucija, 6320 Portorož

Aldo Babič seznanil župane z razvojem igralništva

Predsednik uprave družbe Casino' Portorož DD Aldo Babič je 7. januarja letos v portoroški Villi Mariji priredil srečanje z župani oziroma županji občin obalno-kraške regije. Na srečanje so prišli Irena Fister, Breda Pečan, Vojka Štular, Vojko Mahnič (Hrpelje-Kozina), Rajko Vojtkovsky (Divača), Miroslav Klun (Sežana) in Uroš Slamič iz občine Komen. Aldo Babič je udeležence srečanja seznanil s programi in razvojnimi načrti Casinoja. Dejal je, da bo Casino' Portorož, tako kot doslej, tudi v bodoče eden od pomembnih nosilcev turističnega razvoja v regiji in poudaril, da je v poslovni politiki uprave podjetja načrtan pomen dobrega sodelovanja družbe z lokalnim okoljem.

Grand hotel Metropol

Prvi hotel z novejšim potrdilom petih zvezdic

Grand hotel Metropol je prvi hotel v Sloveniji, ki je prejel uradno potrditev, da kakovost njegove ponudbe ustreza kategoriji petih zvezdic.

Upravna enota Piran jim je izdala odločbo v kateri ugotavlja, da so izpolnjeni pogoji za poslovanje Grand hotela Metropol s kategorijo pet zvezdic ****. Kategorija velja tri leta od dneva pravnomočne odločbe. Lastnik GHP je družba Grand Invest, upravljalec pa družba Metropol Group. Dve novi delniški družbi pač, ki sta sedaj vpisani v sodni register. Storitve Metropol Group DD so certificirane s standardom kakovosti ISO 9001/1994.

Na pridobitev tega simbola odličnosti so se v Metropolu pripravljali že od jeseni 1996, predvsem s prenovo sob, ki imajo pohištvo iz mahagonija ročne izdelave, tapisone iz prave volne, kopalnice v granitu in marmoru... Vsaka soba je opremljena s klimatsko napravo, seveda pa tudi s televizijskim sprejemnikom in minibarom. Postrežba v sobe (Room service) je zagotovljena 24 ur, na jedilnem listu pa je tudi sredi noči ponujenih 12 različnih jedi. GH Metropol je bil v tujih katalogih že doslej označen s petimi zvezdicami.

Cena prenočišča z zajtrkom za dve osebi znaša 23.000 do 28.500 SIT, v apartmaju pa od 36.000 do 43.000 SIT, sporoča Ksenija Benedetti, vodja "protokola" v Metropol Group d.d.

Obala 114, Lucija
Tel.: 066/ 770-328

Telefaks: 066/ 770-329

PODJETJE ZA GRADBENE
STORITVE, INŽENIRING
IN TRGOVINO

Primorski utrip kmalu na novi lokaciji

Predvidoma januarja se bomo preselili v nov poslovni prostor v Luciji, Obala 125 (na križišču pri TPC), kjer bo dobil svoje mesto Območni center za informiranje in tržno komuniciranje Piran.

Neodvisni nestrankski časnik za območje Slovenske obale in zamejstva

primorski utrip

Ustanovitelj in izdajatelj:

informa

Tržno komuniciranje in informiranje
Portorož, Liminjska 91, Tel./Fax: 066/770-185
Pisarna: Lucija, sedež KS, Obala 105-107

Matična št. 1094343 DURS, Davčni urad Koper,
Izpostava Lucija, Adrijana Krajnc Vasovič s.p.
Ž.R. št.: 51400-620-63-051202111-668494 BK, PE
Piran, Ag. Lucija

Glavni in odgovorni urednik: Franc Krajnc

Naslov uredništva in oglašnega oddelka:
Liminjska 91, Lucija, 6320 Portorož,
Tel./Fax: 066/770-185

Oglasno trženje: Intermarket d.o.o. Portorož

Tel. & fax: 066/770-185, GSM 041/697-725

Tehnično urejanje: Informa Portorož

Tisk: Tiskarna VEK Koper

List izhaja mesečno
Po mnenju Urada za informiranje št.4/3-12-889/93-
23/288 je časopis Primorski utrip proizvod informa-
tivnega značaja iz 13. točke tarife št. 3 prometnega
davka, po kateri se plačuje davek od prometa
proizvodov po stopnji 5%.

OBČINA PIRAN

Predsedniki Svetov KS

Na prvih sejah Svetov Krajevnih skupnosti občine Piran v novem mandatu, so bili izvoljeni naslednji predsedniki in podpredsedniki Svetov KS:

KS Piran: predsednik Pavel Lovrečič, podpredsednica Milica Maslo.

KS Portorož: predsednik Marjan Simonovič, podpredsednik Andraž Eller.

KS Lucija: predsednik Patrick

Vlačič, podpredsednik Borut Valenčič.

KS Strunjan: predsednik Vladimir Knez, podpredsednik Viljan Tončič.

KS Sv. Peter: predsednica Marjetka Česnik, podpredsednik Miran Gaspari.

KS Nova vas: predsednik Emil Grižon, podpredsednik Ivan Debernardi

KS Padna: predsednik Flavij Grižon, podpredsednik Iztok Plahuta

Casino

PORTOROŽ - PORTOROSE

za tiste, ki ljubijo izzive
per chi ama le grandi sfide

Že vse od svojih začetkov
pomemben dejavnik turističnega razvoja

Casino' Portorož

Casino' Lipica

ITB '99 - Berlinska turistična borza

Letošnja mednarodna turistična borza (ITB '99) v Berlinu bo od 6. do 10. marca.

Letošnja že 33. največja svetovna turistična, sejemska in strokovna prireditel ITB bo zagotovo spet privabila številna turistična podjetja, turistične agencije in posameznike z vsega sveta, ki hočejo že na začetku leta spoznati najnovejše trende povpraševanja in ponudbe ter svetovnega gibanja v turizmu. Tako kot vedno, bodo tudi na letošnji turistični

borzi vzporedne prireditve in kongresi. Povsem verjetno je, da bodo turistični eksperti dajali svoje ocene in prve izkušnje o novi evropski valuti - evru in njegovem učinku na turistično gospodarstvo. Slovenija bo nastopila na borzi pod skupno streho, lepo pa bi bilo, da se naši najvišji predstavniki slovenskega turizma na kongresih ne bi pojavljali v polomljeni nemščini.

OTOPLIMO MRZLE ZIMSKE DNI!

S prijetnimi presenečenji, s sproščenimi trenutki v krogu najbližjih.

Na poti do tja, kamorkoli že greste, kjerkoli že boste, Vas čakajo prijetne pozornosti Vaše banke. Posojila do 12 mesecev z ugodno fiksno skupno obrestno mero 11,50 % in najnižjimi stroški odobritve, za vse namene.

Posebne ugodnosti za komitente, ki redno sodelujejo z Banko Koper.

MINI POSOJILO ne pozna čakanja - takojšnja odobritev do zneska 100.000 SIT in dobe 6 mesecev.

Informativni izračuni:

Najamem SIT	100.000	100.000	300.000
Doba posojila v mesecih	12	6	12
Mesečno odplačujem SIT	8.836	17.203*	26.506
Vrnem skupaj SIT	106.032	103.218	318.072

*odplačevanje s trajnim nalogom

Na voljo smo Vam v Vaši enoti Banke Koper.

